

Som ett apropos till sprängningen af det franska socialistpartiet, framkallad af bolsjevikagitationen, skrifver den gamle tyska socialdemokraten Ed. Bernstein i "Vorwärts" om de bolsjevikiska metoderna, och samtidigt lämnar han en upplysning, som bör ge världen åtskilligt att tänka på.

Den främsta afsikten med bolsjevikernas propaganda är att ge massorna en öfverdrifven föreställning om bolsjevis-mens allmakt. Härvidlag spelar guldet hufvudrollen, men allmänheten vet icke i hvilken. Kolossal utsträckning det sker. De fakta den socialistiska regeringen i Österrike senast bragt i dagen äro dock tillräckliga för att ge ett begrepp om bolsjevikernas arbetsmetoder. Det var ett skärande nödrop regeringen i Wien utsände, då det blef bekant hvilka summor ledarna i Moskva sände till sina agenter i Österrike för att få den socialistiska regeringen störtad. En hemlighet är det däremot alltjämt hvad det har kostat Moskva och Sovjet-Ryssland att försöka påtvinga Tyskland

bolsjevismens välsignelse. När man erinrar om kommunist-upproret i Ruhr, Mellantyskland, Bayern med flera platser, tar man säkert icke fel, om man räknar med åtskilliga millioner.

Det har länge varit en känd sak, att Lenin och hans anhängare vid revolutionens utbrott i Ryssland med den tyska regeringens bifall fingo resa genom Tyskland i plomberade vagnar. Den tyska regeringen hjälpte dem alltså med att komma hem och börja mullvadsarbetet. Från Ententens sida har det påståtts att Lenin af tyska regeringen fick stora summor pengar med sig för att kunna göra sin sak bättre. Och med envishet har det bestridits af den gamla regimens vänner.

Bernstein bekräftar nu att Ententen var riktigt underrättad och att han har bindande bevis. Han har haft kännedom om saken ända sedan december 1917, men först helt nyligen fått bevisen samt uppgift på summorna. Från allra säkraste källa vet jag, skrifver Bernstein, att det rör sig om oerhörda belopp, snarare öfver än under 50 millioner mark

~~Guld~~^{x)}. Det rörelse sig om så väldiga summor att Lenin icke har möjlighet att komma från att han reste till Ryssland som fienderregeringens emissarie

Jag var naturligtvis, skrifver han vidare, hvad man kan anföra som försvar för finansieringen af bolsjevikpropagandan. Den militär i framskjuten ställning som först meddelade mig faktum, förklarade att man inom diplomat- och politiska kretsar betecknade det som "ett mästerstycke från Tysklands sida". Det är icke Lenins och hans "busenfreundes" förtjänst att det nu tar sig helt annorlunda ut.

En af följderna af denna finansiering var freden i Brest Litovsk och hur övermodigt den tyska härledningen där uppträdde minnas nog både Trolskij och Radele. General Hoffmann, som förhandlade med dem, hade dem i dubbel mening i sin hand och lät dem kanna det

Bernstein kräfver, att detta "dunkla kapitel", som han kallar det, blir fullt uppklaradt, icke blott för att man skall få ljus öfver Kaiserismens metoder. Det är nödvändigt därför

^{x)} omöjligt, men marksedlar till 50 millioners guldvärde

denna svindel är gjord i arbetarnas namn och har bidragit till att undergräfvat det moraliska anseende som den internationella arbetarrörelsen åtnjutit.

Bolsjevikernas guldoperationer ha blott alltför stor likhet med de "Bismarckska reptilie" fonderna. Och det går icke att försköna saken. Bolsjevikernas uppträdande år 1917 har icke förkortat kriget, utan tvärtom. Visserligen ha de kommit till makten i Ryssland, men det har icke skett till det ryska folkets nytta. Det lilla reformarbete de utfört väger intet mot det haf af olyckor, som under deras seger vältrat sig ut öfver Ryssland. Och hvarhållst deras inflytande gör sig gällande i ett land blir följderna desamma, om icke värre

Många tecken tyda på att upprorsrörelsen i Oberschlesien under de senaste dagarna på allvar hållit på att glida ur händerna på Korfanty och de andra polska ledarna för att öfvergå till en ny fas af bolsjevikisk terror. Den väntade patriotiska entusiasmen har icke gjort sig gällande i upp-

rorsleden och den allvarliga penningbristen har medfört att de otillfredsställda arbetarna i alltjämt större antal dragit sig tillbaka från Korfantyhären för att bli ett byte för bolsjevikagitationer. Från Berlin telegraferas den 17:e maj att Korfanty och hans medhjälpare ha beslutat draga upprorsarméen tillbaka från Oberschlesien. Korfanty har sändt interallierade kommissionen ett telegram, hvori han meddelar, att den polska exekutiv kommittéen, ehuru upprorshären är redo att kämpa vidare, beslutat att låta hären gå så långt tillbaka, att ytterligare sammanstötningar undvikas. Som villkor uppställes att de allierade trupperna och icke tyska soldater eller borgarvärn skola besätta det utrymda området, detta för att den polska befolkningen icke skall bli föremål för tyskarnas hämnd. Denna Korfantys förlikningsförklaring visar tydligare än något annat att en katastrof inom upprorsarméen inträffat. Situationen är nu gynnsammare än någonsin för kommunistisk agitation.

I samband härmed kan nämnas, att meddelanden ingått från Warschau, som gå ut

på, att sovjetregeringen koncentrerar mycket stora truppstyrkor från Sibirien och norra Ryssland i minskområdet. Afsikten härmed torde vara ett angrepp mot Polen (straffet för det förra af snikenhet dikterade fredsslutet)

”Osborne” skriver:

--- Franska pressen är fortfarande lika skarp mot Lloyd-George. Flera tidningar kommentera i dag en artikel i Morning post som säger att fransmännen af Lloyd-Georges tal med rätta draga samma slutsatser som vi, nämligen att han bereder sig att kullkasta ententen med Frankrike och offra Polen åt Tyskland

Jag kan tillägga att franska folket gör samma reflexioner och fordrar klart besked huruvida Lloyd-Georges står på Tysklands sida eller Frankrikes. Äfven om Obersehlesiska frågan ordnar sig, har Ententen fått en farlig knuff moralisk knäck, ty Lloyd-Georges har dödat Frankrikes förtroende till honom och ententen kommer att förbli haltande så länge Lloyd-Georges leder den engelska politiken (var lugn, han får skjuts hvad det lider)

Lloyd-Georges är emellertid inte svarslös. Han har förklarat att amerikanska, britiska och Italienska pressen nästan enhälligt gillat hans förklaring om Oberschlesien den 13de maj. Detta visar att de stora nationer, som stått vid Frankrikes sida i väster ha för afsikt att rättvist tolka Versaillesstraktaten. Oberschlesiens öde måste afgöras af högsta rådet och icke af Korfanty^{x)}. Britiska folket tänker icke undandra sig någon del af det ansvar som fredstraktaten ålägger det. Storbritannien har antydt, att det i händelse Tyskland skulle vägra att antaga de af de allierades råd uppställda villkoren, skulle vara redo att ställa britiska flottan till de allierades förfogande. Britiska regeringen är angelagen att få söndringen med anledning af den Oberschlesiska frågan bragt ur världen --- Vi godkänna i hvarje fall till fullo omröstningen som ett uttryck för den Schlesiska befolkningens önskningsar

Lloyd-Georges har äfven tagit till orda mot den franska pressens angrepp och yttrat:

^{x)} Hvars saga nu, Guschelof, tycks vara all

-"Ingen fråga har så som den Oberschlesiska samlat England, Italien och Förenta Staterna i enighet. Jag skulle vilja säga till franska pressen att dess vana att behandla hvarje meningsskiljaktighet yttring från en allierad som ej stämmer öfverens med den Franska synpunkten som en yttring af impertinens är en mycket farlig vana. En sådan hållning kommer, så framt den ständigt intages att bli ödesdiger för hvarje entente ---

---Versaillesstraktaten är af största vikt, särskildt för Ententen. Den som vill använda dess bestämmelser att drifva sport med lidelser och fördomar torde snart komma att ångra sin brist på besinnig och sist heta blod---

---Vi antaga folkomröstningen som uttryck för det Oberschlesiska folkets vilja. Sedan vi deltagit i det stora kriget för försvaret af en gammal traktat^{x)} och därunder lidit oerhördt stora förluster kan Storbritannien icke lugnt se på hur en ny traktat som blef undertecknad af dess representanter

^{x)} den världshistoriska "papperslappen"

för blott två år sedan, trampas sönder.

---Den fasta hållning som Lloyd-Georges visat genom sitt tal i underhuset har icke endast godkänts utan hälsats välkommen som första tecknet på att man vill skaka den franska diktaturen af sig ^{x)}. Man kan likväl icke bygga alltför stora förhoppningar härpå. Det är fara för att Lloyd-Georges (lindansaren) vid högsta rådets nästa konferens kommer att slå om och ge efter för Briands chauvinistiska påtryckningar och de franska krafven. Följden häraf skulle bli att hela industriområdet i Oberschlesien skulle bli att hela industriområdet i Oberschlesien skulle komma att tilldelas Polen. Det understöd som Sverige för närvarande får från fransk sida i fråga om Åland betecknas som camouflage, i det att man genom att ge efter i denna fråga i sista ögonblicket skall genomdrifva sina egna önskemål i fråga om Oberschlesien --- man anser att besättandet af Ruhrområdet endast är en tidsfråga

Om spänningen mellan England och Frankrike just nu skrives: - Den engelsk-

^{x)} Fransmannen tala om den engelska diktaturen

franska ententen hemsökes i detta dagar af en af de sedan någon tid regelbundet återkommande kriserna. Hittills ha de i stort sedt haft samma förlopp: en otålig gest och några pepprade ord af den engelska premiärministern, stort gny i den ^{x)} franska pressen och deputeradekammarens korridorer, ibland också våldsamma antiengelska utfall vid något plenum - hvarpå en officiell kommuniké upplyser att förhållandet mellan de båda förbundsbröderna är utmärkt och egentligen aldrig varit bättre --- Från fransk sida förebrår man Lloyd-George inte blott hans brist på stadga, konsekvens och klarhet i de gemensamma förhandlingarna utan också hans brist på takt, som vid flera tillfällen onödigtvis sårat fransmännen och föranledt dem att i sin tur gripa till rätt grofva medel --

--- Korfantys kuppöfversök kommer icke att utöfva något inflytande på den slutliga afgörandet. Det är höga rådet som skall fatta det definitiva beslutet och hvad som därför särskildt stött den franska opinionen i Lloyd-Georges tal

^{x)} (jubel bland tysksvenskarna)

är hans anspråk att på egen hand bestämma de allierades politik i denna invecklade fråga. Den italienska utrikesministern lär ha utarbetat ett förslag som har utsikt att äfven vinna Frankrikes och Polens bifall. Det är inte första gången den italienska diplomaten utöfvat ett hälsosamt medlande inflytande, då de engelska och franska stämningarna brutit sig skarpt mot hvarandra. Om den äfven denna gång söker verka i samma riktning bör den ha så mycket större utsikt att lyckas som man nu också kan påräkna Amerikas aktiva stöd för en snabb och lugn afveckling af den nuvarande krisen

Med anledning af att polackerna sedan de blifvit fria dabbat sig så mycket de på den korta tiden hunnit med, gör en tidning några vemodiga reflektioner öfver benägenheten hos fordom förtryckta nationer att efter befrielsen handla enligt sina forna herrars grundsatser:

--- "När samvetena vaknat ha de också af många betraktas på samma sentimentala sätt som polackerna, såsom redbarare, bättre

ädlare än andra. Men så snart de fått några makt ha de visat hvilket misstag detta är. Så snart de kunnat ha de gjort detsamma som de fördömt hos sina herrar, ibland något ännu värre (bolsjevikerna). Det enda de lärt är att ge igen lika för lika, vedergälla, hämnas. När nu Polen gör sina befriare förargelse, och när förtryckta samhällsklasser så långt de ~~kan~~ förmå likna sina förtryckare så är det endast ett bevis till för orättens olycksbringande verkningar. Kunde tvång och hård behandling göra människor bättre, så vore de dock i viss mån berättigade. Men de göra blott det goda ondt och det onda värre. Folk och människor behöfva fostras under rättens spira till självbehärskning och självbegränsning. Endast på den vägen kunna de en gång vinna befrielse ur det urgamla barbariet.

Prins Eitel Friedrich, som på grund af exkejsarens och och exkronprinsens landsflykt är den äldste af huset Hohenzollerns medlemmar i Tyskland har dömts till 5000

marks böter för olaglig smuggling till utlandet af omkring 380000 guldmark (billigt sluppet, 5000 pappersmark för 380000 guldmark)

Vorwärts yttrar om domen: 5000 mark är heltvisst endast drickspengar för en medlem af huset Hohenzollern^{x)} men Hohenzollrarnas ära har fått en knäck. Det har konstaterats att en prins af huset utsmugglat kapital (från sitt^{xx)} utarmade fosterland) till utlandet med hjälp af ett bankhus, vars hufvudaffär var olaglig kapitalutförsel och hvars innehafvare måste betecknas som en vanlig krigsgulasch Ett samarbete mellan Hohenzollrarna och gulascherna är därmed rättsligt konstateradt”,

(Prinsen tyckte nog att han gerna kunde smuggla lite grand da farsan deklarerar falskt derborta i Holland – Den kejserliga Familjen ger dock ett och annat lifstecken ifrån sig: smugglingsaffären, falskdeklarationen, prins Joachims själfmord, en (a 2?) aktenskapsskelnader, allt under loppet af ett år, ungefär) (Adlonskandalen)

^{x)} 5000 mark (papper) – rent löjligt, Hvarför ej klämma till med smuggelgodsets hela värde?

^{xx)} (genom Hohenzollrarnas förvållande)

Från Tokio meddelas att bolsjevikväldet i Vladivostok störtats i slutet af april och att fullkomlig anarki numera råder i staden, (trefliga tider då bolsjevikerna måste betraktas som ordningens upprätthållare)

”Socialdemokraten” har sammanställt uppgifter om några hundra bolags vinster och utdelningar och gör på grundval däraf under rubriken: ”De nödlidande” några mycket syrliga reflektioner öfver de industriella hjälpanspråken:

”Ofrånkomligt är, att ensamt de upptagna bolagen, trots att de icke utgöra en tiondel af samtliga, redovisat en nettovinst af bortåt 350 millioner kronor, af hvilken mitt under rådande kristid utdelats till aktieegarna öfver 200 millioner kronor och med procentsiffror på (det utspädda) aktiekapitalet som i flertalet fall ligga mycket hogt^{x)} Detta är en siffra som icke säger så litet. Den säger bland annat att om när den inom näringslivet är så utomordent-

^{x)} för tvål, parfym och skofabriker 100 – 300 %!

lig som det säges, om det behöfs anslag till nedsättningar af järnvägsfrakter och till driftens upprätthållande i vissa fall, så kunde de härför behöfliga beloppen, ha uppbringats blott genom att aktieägarna afstått fran en del af sin vinst (eller genom mindre utdelning å aktierna – men då hade dessa ej sprungit i höjden och förståndigt folk ^{x)} ej blifvit i tillfälle att förtjäna en ärlig slant genom deras försäljning – jämför Hernösandsbanken som gaf grof utdelning fast den gick med förlust) Hjälpen ~~behöfver~~ åt näringslivet behöfver ju icke nödvändigt begäras från annat håll, om man har resurser att hjälpa sig själf. Genom att till exempel ha anslagit de i alla fall för de utdelande foretagen förlorade 200 millionerna (eller en del däraf) staten till för nödhjälp åt industrien, skulle företagen äfven ha besparat aktieägarna att erlægga den skatt för aktieutdelningar som visst lär vara mycket orättfärdig

(För jämförelse tog jag i Sveriges officiella statistik reda på att den bevittningstaxerade

^{x)} Direktorer m. flera i de olika bolagen

inkomsten af hela Sveriges industri, inclusive bruks och grufindustrien, ~~up~~ år 1912 uppgick till 143 millioner, saledes knappt hälften – eller tre fjärdedelar, ~~af~~ beroende på hur man raknar – af hvad ~~sa~~ en tiondel af samma industri inbringade år 1920 (eller 1919?) – se socialdemokratens siffror ^{x)} här ofvan

Här, liksom i Tyskland, tycks hrr industriidkare skurit guld med täljknifvar under krigs och nödåren. De tyska industri och finansmagnaterna torde ännu så länge vara ~~vardens~~ Europas rikaste män – och det tyska folket nära nog dess fattigaste folk, såvida det ej lyckas krångla sig ifrån krigsskadeersättningen.

(Den svenska industriens nuvarande otvifelaktiga nödläge härleder sig till en del från att både arbetsgifvare och arbetare supit upp hvad de förtjänat under klangdagarna – arbetsgifvarna i form af förhastade utvidgningar, Monte Carloresor och lahittlaha, arbetarna

^{x)} Hvilken jag förresten hyser mina dubier om – så groft kan man knappast skoja???

i form af silkesstrumpor åt fröknarna med mera dylikt och eldigt hembrändt a' 20 kr. litern.)

Le Figaros uttalande om Ålandsrapporten att dess behandling inom förbundsrådet i själfva verket kommer att vara en rättegång med Folkförbundets själf, det vill säga att förbundet kommer att moraliskt bedömas enligt det sätt hvarpå det dömer, ger uttryck åt opinionen i ledande franska kretsar. Så är äfven fallet med Le Figaros förklaring, att rapporten är så skandalös, att om Nationernas förbund antar den, så kommer förbundet att fördömas af världens samvete – skrifver "Osborne" fran Paris. ^{+) nästa sida}

Osborne meddelar vidare att Briand nu den 20de maj gått in på att snart sammanträffa med Lloyd-Georges i Bologna i närvaro af grefve Sporza, hvilken erbjudit sina tjänster som medlare och som kommer att framställa ett kompromissförslag. Troligen är detta forslag detsamma som interallierade kommissionen för närvarande har under öfvervägande. Det går ut på att omedelbart öfverläm-

na till Polen de distrikt som hade ofvervaldigande polsk majoritet och till Tyskland de som röstade tyskt. Man skulle enligt förslaget låta en interallierad kommission utöfva förvaltningen^{x)} af industri och grufdistrikten där folkomröstningen gaf mera osäkert utslag. Denna kommission skulle erhålla polska och bisittare.

^{+) Under rubrik: "Åter en finsk-nationalistisk bravad" skrifves från Hälsingfors d. 20. Maj:}

Tidningarna här uppmärksamma ett tal som Finlands minister i Reval, Rajonen, höll vid en stor bankett på Estoniateatern under finska sångkören Laulumiehts besök i Reval pingstdagen. Talet formade sig till ett eklatant uttryck för den finsknationella krets, som fått fritt utlopp efter Ålands rapportens offentliggörande. Ministern menade, att finnarna hade mycket att lära af esterna med afseende på behandlingen af en nationell minoritet och beklagade, att "det främmande språket svenskan ännu intager

^{x)} Hur länge? Kvistig fråga

en så framskjuten ställning i Finland”. Han slulade med att lägga de närvarande på hjartat att ”raskt göra sig till herrar i eget hus” – (glada framtidsutsikter för svenskfinnarna – det var helt säkert en stor lycka för Sverige att vi blefvo af med finnarna.)

Från Halsingfors meddelas vidare:

Den föregående debatten i Ålandsfragan ha afsatt flera oförbehållsamma och karaktäristiska yttranden i finska landsortspressen, där man i synnerhet triumferar öfver konstaterandet af att den Finlandssvenska frågan är af inrepolitisk art ^{x)}. Särskildt entusiastiskt uttalar sig ”Saarijärven Paavo”, som gör den konklusioner, att tiden nu är inne för en hård politik mot landets svenskar. I och med Ålandsrapporten har ställningen klarnat och man behöfver icke längre frukta för att skadligt inverka på Ålandsfrågans afgörande (utan bära sig at hur som halst). Som tidigt kritiserar garantierna såsom åsidosättande suveränitetsprincipen (strunt i garantierna, de bryr sig ingen om att genomdrifva - se

^{x)} så att man kan behandla svenskfinnarna hur som helst

sid. 11 hvad som säges om förut förtryckta folk).

”Det finns en viss politisk och social lojalitetsplikt att låta den år 1919 antagna arbetstidslagen gälla med sina hufvudprinciper orubbade under den tid som vid dess antagande bestamdes för detta experiment. Skulle det beslutet icke respekteras skulle vi säkerligen därmed rifva upp en inre social strid, som kunde bli af mer ödesdiger art för hela vårt näringslif än den omtvistade lagen själf ens i sin nuvarande gestalt att en sådan inre slitning måste bli af mera elakartad natur ifall den uppkommer mot bakgrunden af ett afbrott i den beslutade försökstiden än den motsättning behöfver bli som gifvetvis måste komma fram och göra sig gällande när vi stå inför den nu alldeles öppna frågan om en definitiv lagstiftning på detta område.

(Undras hvad följderna skulle bli om 8timmarslagen, som arbetarna kämpat för i bortåt 40 år, nu slopades. I detta måste

liksom i mycket annat måste sverige följa med den ofriga världen, liksom råmpan följer hunden)

Paderevski har under en interview den 22 maj yttrat, bland annat :

--- Terrorismen ledde till att tyskarna segrade vid omröstningen i Oberschlesien, men med anledning af förtrycket förlorade den polska befolkningen tålmodet, och reste sig till revolt, ängslig för att icke bli rättvist behandlad af de allierade. 200000 tyskar, som sades vara födda i Oberschlesien, fingo tillåtelse att delta i omröstningen, ehuru de aldrig hade bott der. Den polska regeringen kan icke göras ansvarig för upproret (Den Oberschlesiska härfran forefaller kaf omöjlig att reda upp – vore det inte bäst att företaga en ny omröstning under tillfredsställande kontroll, och låta dess resultat bli definitivt afgörande för frågans lösning? - ingen af parterna är ju nöjd med den förra omröstningen)

”Stundom ser man i pressen det påståendet göras att om Sverige 1918 hade bistått det hvita Finland i dess kamp mot det

röda våldet, skulle det ha förvarfvat Finlands sympatier och tacksamhet och med all sannolikhet fått sin vilja fram beträffande Ålands anslutning till det svenska moderlandet. Det måste utsägas att större naivitet i en allvarlig sak icke kan ådagaläggas än när man skrifer och förmodligen också tror. för det första att ett segrande Hvit-Finland skulle ha befunnits villigt att lämna Åland till Sverige, och för det andra, att Sverige kunde ha begärt en sådan ”belöning” för sitt spillda blod

De segrande i ett Finland som kämpat för sitt lif och räddat det, hade kastat sig själfva ur sadeln och landet tillbaka i vild tvedräkt i samma stund som de undetskrifvit dokumentet om hvad som alltid skulle ha kallats en ”landafträdelse” att alla band efter den dagen skulle slitits mellan Sverige och Finland är själfklart liksom det faktiskt var ”slut” i årtal mellan Napoleon III och Italiens folk från den stund då den franska kejsaren tog –

i öfverensslammelse med nationalitetsprincipen förresten – betalt för den afgörande hjälpen Frankrike lämnade Italienarna mot Österrikarna Nu är det fullt klara papper mellan oss och Finland. Vi åberopa endast rätta.

En herre i Norrland som blef arg öfver att det begåtts något slarf med en trälåda som skickats honom ingaf d. 2 april en klagoskrift till postverket, samt fick densamma jämte svar returnerad den 11te maj. Skrifvelsen befanns då hafva passerat följande stationer:

- 1) Reklamationskontoret. 2) Postmästaren i Bygdeå.
- 3) Öfverpostmästaren i Stockholm. 4) Paketafdelningen. 5) Öfverpostmästaren igen. 6) Reklamationskontoret. 7) Stockholms distrikt. 8) Transportafdelningen. 9) Stockholms distrikt. 10) Postdirektionen i mellersta distriktet. 11) Paketlastningen.- 12) Postdirektionen i mellersta distriktet. 13) Norra distriktets direktion. 14) Bracke paketkontor. 15) Norra distriktets direktion. 16) Postkontoret i Umeå. 17) Postmästaren i Bygdeå. 18) Postkontoret i Umeå. 19) Norra distrik-

tet. 20) Reklamationskontoret

”Och så finns det folk som tycker att postverket har för stor personal!”

(jämför:” En järngaffelssaga”, ”den spräckta Rebeckan”, stationskarlen w-753 Svenssons hönshus” m.m, allt relateradt i Memo.

I England var det likadan ”Redtapeism” – för 70 år sen)

”När herr Trygger i mörka färger skildrade den nöd och det elände som kriget alstrat i världen, så glömde han alldeles frågan hvilka partigrupper inom de skilda folken som buro det största ansvaret för eländet--

--- Hos hvilka riktningar har nationalismen funnit sin fruktbaraste jordmån, icke blott i Tyskland, utan i Frankrike. England, Italien, Ryssland, Österrike, Ungern? Hos de konservativa. De konservativa partierna ha öfverallt varit de som ansatt att fosterlandskärlekens förnämsta uttryck varit i och för nödig maktutveckling. Dessa partier ha odlat och vidmakthållit kärleken till den

krigiska äran, till vapenbragden och eröfringar. Det är icke alldeles glömt inom hvilket läger de voro till finnandes som under världskriget påyrkade vårt ingripande däri. Högern som parti påyrkade det icke. Men en mycket framstående ledamot (Trygger) af partiet ansåg sig vid ett uppmärksammat tillfälle böra stå upp i riksdagens första kammare och betyga dem som ifrade för "vår modiga uppslutning" sin högaktning, en högaktning som uttryckligen undandrog dem hvilka arbetade på fredens bevarande

En kommitté af engelska finansmän har i ett utlåtande om ~~helt~~ skyddstullar yttrat:

Politiken att utestänga andras länders produktion i det välmenande syftet att uppmuntra vår egen produktion kan ej öka varuutbytet eller arbetstillfällena, men väl kan den tvinga konsumenterna, hufvudelen af ett lands befolkning ^{x)} till försakelsen såväl i fråga om kvaliteten som kvantiteten af de varor de köpa. Import af främmande varor

minskar ej folkets verksamhet, ty dessa varor kunna endast betalas förmedelst britiskt kapital och britiskt arbete. Förkämparna för restriktioner äro allt för benägna att förlora den elementära satsen ur sikte, att länder eller, rättare, enskilda medborgare i de olika länderna köpa främmande varor emedan de behöfva dem, inte för att göra andra en tjänst, och betala för dem medelst varor som de främmande länderna i sin tur behöfva Vi kunna ej minska importen utan att samtidigt minska exporten och utan att slå ett hårdt slag mot den världsfamnande handel af hvilken detta örike i främsta rummet är beroende

"När man ser hvilken roll bolsjevismen spelat i Ryssland framstår dess svenska afläggare i ett nastan humoristiskt ljus. Sen företräder den ryska företeelsen på samma sätt som en liten positivapa företräder den tropiska urskogens djurvärld. Med denna vänliga tillägnan avslutar Göteborgs Handelstidning ett konstaterande af att Bolsjevismen i Ryss-

^{x)} rättare sagdt, landets hela befolkning

land principiellt kapitulerat:

”Nu står allt hopp till det utländska kapitalet. Detta fordrar emellertid säkerhet. Kolgrufvor (järngrufvor) och kopparfyndigheter, oljekällor och skogsrikedomar bjudas det, om det bara vill exploatera dem och hjälpa det ryska samhället ur denna dödsdvala hvori det håller på att försjunka. Det främmande kapitalet skall nog småningom tränga in i landet. Men det Ryska folket kommer att erlægga en dryg tribut till det. Rysk industri finnes ej längre; svag var den för öfrigt alltid^{x)}. De plogar och harvar som bönderna nu komma att odla sina tegar med^{xx)} skola vara af utländsk tillverkning järnvägsmateriellen kommer att vara af utländsk tillverkning, i stort sedt alla industriprodukter bli utländskt fabrikat. Ryssland blir en enda stor koloni för amerikansk och Europeisk företagsamhet. Det har utrotat

^{x)} (äfven före bolsjevismen var den ryska industrien till stor del i utländska kapitalisters händer)

^{xx)} 1898 plöjde de med krokiga trädgrenar, emedan järnplogar voro för dyra – levde protektionismen!

egen företagarklass och får nu anropa de främmande kapitalisterna att omhändertaga dess naturrikedomar. Det blir ett långt och mödosamt arbete att återställa hvad som nedrivits (Betraktad som en hästkur mot Marxismens hjärnsjukdom har bolsjevismen säkerligen visat sig effektiv. – Undras emellertid om man ej dräpt löss med storslägga, då marxismen i föregångsländerna, soledes ej i Sverige, börjat mista krediten)

Från Göteborg skrives: I Tyskland och speciellt i Hamburg arbetar man synnerligen energiskt på och målmedvetet på att i likhet med hvad fallet var för några årtionden sedan den transoceaniska handeln till Sverige icke skall ske direkt, utan via Tyskland. Hamburg vill åter bli den stora förmedlaren. Mot dylika försök kan man icke annat än uttala den mest bestämda varning. Våra direkta transoceaniska förbindelser ha verkligen nått en sådan betydande omfattning och gjort vår folkhushållning så ovärderliga tjänster att alla krafter måste sättas i verket mot pla-

nerna att försöka utrota desamma. Då man lägger märke till att städse, såväl i Sverige som i Norge, anbudena synas härstamma just från Hamburg, så är det en farlig politik om man från Göteborgskt håll bidrager till skärpandet af den tyska konkurrenten som vi mest af allt frukta och som vi må be alla goda makter bevara oss ifrån

Med anledning af herr Tryggens Goteborgstal skrives:

”Det var i alla fall högern som med näbbar och klor försvarade den Hammarskjöldska politiken, hvilken politik, synnerligast på handels område åsamkade vårt land så stor skada. Det är ofrånkomligt att dyrtiden har sin rot i nämnda regerings misslyckade handelspolitik När högertalarna nu vilja i denna sak kasta sten på vänsterns män så skadar det inte att erinra om att högern, som svor Hammarsköld tro och lofven, själf sitter i glasskåp. På frisinnadt håll är man fullt medveten om att högern, trots Hammarskölds och senare Swartz-Lindmans förmyndelser har det rätt väl förspändt. Men demokratien låter sig

numera icke förkvafvas, äfven om det stundom ser litet mörkt ut. Om högern också vinner en seger, så blir dess triumf lika litet bestående som den preussiska militarismens till en tid så stolta, men nu så ömkligt ändade saga – puh! Det var mycket Goteborgsvisdom på en gång!

Under ett protestmöte i Berlin d. 22 maj mot polackernas uppträdande i Oberschlesien yttrade Walter Rathenau:

”Om Oberschlesien blefve skildt från Tyskland skulle detta betyda ett djupare sår än förlusten af Elsass-Lothringen, Ett polskt Oberschlesien skulle bli ett sår som aldrig läktes. Detta protestmöte var Tysklands skri till världens samvete. Om Tyskland icke tillerkändes sin rätt^{x)} återstod endast en möjlighet för landet: att själf ta sig den nästa sida

Med anledning af den Oberschlesiska röran skrives från Paris om stämningen i England och Frankrike (den 23 Maj):

- Med stigande styrka kräva de försik-

^{x)} jo enligt resultatet af folkomröstningen

tigare elementen att man skall söka komma till ett samförstånd, ty den enda makt i världen, som vinner på den nuvarande fransk-engelska schismen, är Tyskland. Ju längre denna schism varar, ju bättre för Tyskland, som i denna fråga såväl som alla andra endast onskar vinna tid. Ju längre man dröjer med att fordra, att Tyskland skall draga de frivilliga, som alltjämt strömma till Oberschlesien, tillbaka från provinsen, ju svårare torde det bli att utföra detta och ju större blir faran för en polsk-tysk förveckling

(Alla påstå att de ha rätt. Som tyskarna vid omröstningen fingo majoritet i hela Oberschlesien fordra de att provinsen ostyckad skall tillfalla dem. Ententen förklarar deremot att de delar af landet som röstat polskt skola tilldelas Polen. Polackerna äro emellertid ej nöjda härmed utan ha tagit saken i egen hand for att med en coup de main bemaktiga sig några tyskröstande grufdistrikt som de påstå oskiljaktigt sammanhöra med de polska industriområdena

- och härutinnan få de medhåll af fransmännen i motsats till engelsmännen som fordra att folkomröstningen skall vara bestämmande vid gränsbestämmandet – häraf schismen, såvidt jag kan förstå. Ett är säkert att det vore vanvett att låta tyskarna "själfva taga sig rätt" (se sidan 30) – det vore farligt att låta dem "få blodad tand" och förresten inte passa bra ihop med den nu pågående afväpningen

Till all lycka förefaller det som om Korfantys d'Annunziobravad nu är all)

Nu har processen mot krigsbrottslingarna börjat idet en underofficer åtalats för grymhet mot fångar. Han försvarade sig med att då han någon gång gått hårdt tillväga mot fångarna så hade det skett på order från sina öfverordnade. Särskildt rått lär herr underhuggaren ha uppfört sig mot engelsmännen då dessa vägrade att arbeta i de tyska grufvorna och åstadkomma material som skulle användas till krigsbruk. Den anklagade medgaf med en axelryck-

ning att han hade gått hårdt tillväga, ”men herr domare, sade han ve voro ju alla eniga om att vi skulle vinna kriget, voro vi inte det^{xx)}” Mannen hade förut på grund af misshandel af fångar ådömts att så strängt straff som 14 dagars arrest, som dock efterskänkes ^(x) nästa sida

För ovanlighetens skull kommer präst och käring ^{x)} organet Nya Dagligt Allehanda idag med några förståndiga ord om vår utrikes representation:

”Genom Panamakanalen har den stora och kapitalstarka Amerikanska pacific-kusten kommit ~~mi~~ oss ofantligt mycket närmare och framsynta sjöfartsmän ha hit utsträckt sina transoceaniska linjer. Men propositionen nöjer sig med att föreslå att det å extra stat uppförda konsulatet i San Fransisco måtte uppföras å ordinarie stat samt att verksamhetsområdet för den i Mexico stationerade generalkonsuln skulle utvidgas till att omfatta jämväl de centralamerikanska staterna. Nödgas man icke antaga att den i –

^{x)} taotologi

^{xx)} ytterst karaktäristiskt

frågavarande knappa handelsrepresentationen är alldeles otillräcklig^{x)}. Åtminstone en handelsattaché borde vara stationerad på Norra Pacific-kusten. Den af naturen särdeles rikt gynnade norra Pacific-kusten, hvarest vidsträckta områden ligga öppna för vår företagsamhet, hvarest verklig köpkraft existerar och hvarthän svenska linjer finnas, (se sid 28), är såväl i export- som importhänseende af speciellt intresse för Sverige Det vore helt visst mycket lönande att planmässigt och kontinuerligt bearbeta dessa lofvande marknader. Önskvärt vore att vid propositionens behandling af riksdagen denna sak röner vederbörligt beaktande

^{x)} Hopporns att den stackars mannen, som endast lydt sina förmans order, även nu slipper någorlunda helskinnad undan – Undras när vi får se prinsarna och generalerna på de anklagades bänk???

”Hvilken som helst handling (obs! intet undantag) begången af våra trupper för att

^{x)} Jovisst, men skicka ut duktiga karlar och ej sura skrivvare från ”Commercekollegium” (som förr)

lamslå, besegra eller förgöra fienden är en god handling och fullt berättigad.”

General v. Dessfurths instruktion till officerskåren.
(Ett bra och effektivt sätt som i forntiden användes af en stor krigshjälte vars namn jag glömt är att sticka ut ögonen på några tusen (30000 vill jag minnas) fångar^{x)} och sedan skicka hem dem till sitt land för att där tala om att alla som fortforo att göra motstånd skulle underkastas samma kirurgiska behandling

Chicago Tribunes Parisedition återger ett tal af den kända tysk-Amerikanska läkarpresten, Ordföranden i internationella bibelstudiesällskapet, Rutherford, som forklarar att år 1925 skall vår Herre låta människorna återfå det födoämne som Adam åt i paradiset och som gjorde honom odödlig, men som han förlorade då han fördrefs därifrån. Emellertid skola icke alla nu lefvande få det af detta enär åren före 1925 skola vara fulla af krig och sjukdomar så att endast en tredjedel af de nu lefvande

^{x)} Hvar hundra man fick dock behålla synen för att vägleda de blinda

skola återstå då (hemskt). Men de, som lefva då skola få evigt lif och bli evigt unga med återvunnen ungdomskraft. Hår och tänder skola växa ut på nytt (This beats Steinach hollow!)

Rutherford påstår att han tagit alla sina uppgifter ur bibeln, där äfven årtalet finnes angifvet.

Om den prekära situationen i Obersehlesien skrifer Le Temps att den knappa truppstyrka kommissionen har till hands – 15 000 man, hvar af 12 000 äro fransmän – icke kan hejda parterna, så upphetsad som stämningen nu är. Det tredubbla antalet torde vara erforderligt härför. Tidningen understryker kraftigt, att hufvudansvaret för den situation som uppstått måste läggas på Lloyd-Georges^{x)} Om hans politik, som karaktäriseras af hans tal i underhuset den 13 maj (hvari han gaf en häntydan till att tyskarna skulle möta våld med våld) och af att han icke understödjer de franska framställningarna i Berlin, fortsättes, så

^{x)} som utan tvifvel dabbat sig - Afterdinner speech^{xx)}

^{xx)} Tänk om Ententen skulle brista för det att Lloyd-George vid ett tillfalle varit i lite hög stämning!

kan man frukta att Oberschlesien kommer att ödeläggas af ett veritabelt krig och att Tysklands nuvarande regering kommer att ersättas af revanchens öfvertygade anhängare. Detta är faror, som Frankrike alltid ansträngt sig för att förebygga, och faror, inför hvilka det icke kan förblifva passivt

Som avslutning på ett tal som Briand höll den 23 Maj yttrade han att han ända hittills lyckats upprätthålla enigheten mellan de allierade och att han vore säker om att han skulle kunna upprätthålla den framdeles. Jag skall upprätthålla denna enighet till och med då det gäller den Oberschlesiska fragan (bifall) ^{se (+) sid 39}

En Amerikansk industri och finanspamp, mr. William f. Thormav, som för närvarande vistas i Sverige säger om det ekonomiska läget i Europa:

Hvad Europa nu främst behöfver är arbetsro. Det måste bli ett slut med stridigheterna och animositeten såväl mellan staterna som mellan arbetsgifvare och löntagare. Förän man kommet därhän är ett återuppbyggande af Europas ekonomi ej

möjlig. Mycket talar emellertid för att man nu är inne på en bättre väg. Jag har kunnat konstatera detta både i Italien, där, som bekant, förut skarpa motsatser rådt på arbetsmarknaden, och i Ungern. Hvad Frankrike beträffar ha de ekonomiska förhållandena där utvecklats på ett mycket fördelaktigt sätt under det senaste året, en liflig arbetsverksamhet råder och handelsbalansen förbättras.

Europas ekonomi är emellertid mycket beroende af den kommande utvecklingen i Ryssland. Så länge detta stora afsättningsområde är mer eller mindre afstängdt lider hela Europa och då icke minst Sverige --- Lyckligtvis se vi dag för dag att äfven kommunisterna börjat vakna för en förståelse af att icke ens det stora, rika Ryssland kan afstänga sig från yttervärlden och gå sina egna vägar. Vi behöfva alla hvarandra

En 19 årig flicka har häktats för fosterfördrifning. Polisen fick nys om saken genom ett påpekande från provinsialläkaren E. Tre-

Tow hos hvilken den 19 åriga flickan klagat sin nöd sedan hon efter fördrifningen blifvit sjuk ---

--- Fördömda rackargubbe! Hur stämmer det gemena handlingssätt med din tystnadsplikt som läkare?

(+) Briand höll den 24 maj sitt stora tal för en mera försonlig och klok politik, hvori han tydligt och klart utvecklade att kammaren hade att välja mellan två slag af politik. Det ena består i att ockupera Ruhrområdet under första förevändning, bryta med England och låta Frankrike föra sin politik i isolering. Briand förklarade att han vägrade att taga ansvaret för denna politik. Det andra slaget af politik består i att tålmodigt men utan svaghet tillämpa Versaillesraktaten i samförstånd med de allierade. Han hade talat om att taga Tyskland i kragen, men nu har Tyskland underkastat sig, så snart årsklassen 1919 mobiliserades och för första gången tycks det vilja fullgöra sina åtaganden i Versaillesfreden. Frankrike skall visa det förtroende, för så vidt det visar god vilja (se dock upp med packet!)

I Oberschlesien skall branden snart vara släckt yttrade Briand, och delningen skall verkställas i enlighet med Versaillesraktaten utan missämja mellan de allierade

Briand erkände att han icke hållit sitt ord till de deputerade om att ockupera Ruhr som pant för betalningen, men frågade om kammaren skulle ha gillat att han brutit med England för att ockupera Ruhr.

När Briand talade om den politik, som bestod i att söka förevändningar för militära operationer, ropade man äfven från den rojalistiska yttersta hogern: "Ingen vill det, vi ha lidit för mycket af kriget". Briand och kammarens president Raoul Péréte konstaterade, att ingen i denna kammare önskade krig. Det framgår af denna debatt, att det icke finns något militaristiskt eller imperialistiskt parti, men att anhängarna af en ockupation af Ruhr helt enkelt vilja ha en pant för betalningarna, då de äro öfvertygade, att Tyskland i annat fall snart skall undandraga sig sina förpliktelser

(Osborne)
(allt detta låter ju högeligen tillfredsställande)

(senare) Paris den 25te maj. Tidningarna framhållna den framgång Briands tal vann. De gilla hans fasta och moderata politik, hvilken de beteckna såsom den enda tänkbara för återställande och konsoliderande af den allmänna freden i Europa __ __ Konseljpresidenten gaf därjämte viktiga anvisningar till Berlin, där för öfrigt hans ord redan hörts och uppfattats

”The Times” skrifver i sin ledare angående Briands tal att det är oerhört moderat. Det säger faktiskt icke mera än hvad Lloyd-George redan har sagt __ __ Det afgörande är att man ställer sig traktaten till efter rättelse, äfven om några af parterna icke äro fullt tillfredsställda med det resultat som uppnåtts ^{(X) sid 43}

I en artikel om det tysk-polska slagsmålet i Oberschlessen skrifver en korrespondent Pen bl.a.

” --- Det råder ypperlig disciplin bland de tyska frivilliga som väsentligen bestå af studenter från Bayern och Breslau men för öfrigt af frivilliga från hela riket. Denna eminenta disciplin som förmår soldaterna att genomgå allt detta visar hurusom Tyskland med några få

veckors frist kan trolia fram en modernt utrustad^{x)} armé. Den tyska frivilliga arméens ledare är född i Schlesien. Striderna antaga mer och mer karaktären af raskamp, och åtskilliga mord förekomma.

I Italien hålls det vad på riksdagsmannakandidater, liksom på kapplöpningshästar – ” tre till en på signora Torrearsa ” – enbart i Florens har totalisatorn tagit in öfver 7000 lire som gå till välgörande ändamål. Hur vore det att sätta lite spets på våra egna flegmatiska riksdagsmannaval med en totalisator? Men när det anses omoraliskt att spela på hästar, finner man det kanske rent af blasfemiskt att spela på blifvande riksdagens lagstiftare. Och här kommer man väl knappt att till projektets favör kunna tala om den ädla riksdagsmannas afvelns befrämjande

^{xx)} Den rådsryska uppfattningen af Ålandsfrågans nuvarande läge kommer till synes i en ledare i den officiösa bolsjeviktidningen ”Putj” Tidningen betraktar hela spörsmålet från

^{x)} Hur går det med afvapningen – det viktigaste af allt

^{xx)} Från Helsingfors telegraferas :

storpolitisk synpunkt och har räknat ut, att England sträfvar att genom faktisk hegemoni öfver Ålands öarna tillvålla sig makten öfver hela Östersjöområdet och hänga det Åländska låset på Rysslands och Tysklands portar. Frankrike fruktar att England skall bli alltför starkt vid Östersjön och föredrar att lämna aland i en mindre stats, tydligen Sveriges, händer. Emellertid har också Ryssland intressen att bevaka i denna fråga och håller på sin rätt att vara med vid dess afgörande

(Den politiska kandestöben)

Under en straffpredikan mot den moderna kvinnodräkten, som den präktiga norska domprästen Jens Gleditsch den 22 Maj framdundrade i Var Frelsers kirke i Kristiania ropade han, djupt indignerad:

”Klackarna bli högre och högre, strumporna mer och mer genombrutna, kjortlarna allt kortare och kortare – när skola vi få se ändan?

En stilla munterhet bredde sig i templet

Briands tal mottages valvilligt i den engelska pressen. Man betecknar talet som ett

tecken på att Frankrike tillsvidare afstår från besättandet af Ruhrområdet och som ett steg till närmande mellan Frankrike och Tyskland

”The Times” förklarar att upprätthållandet af Ententen är grundvalen i Briands politik och framhåller att det engelska folket alltid skall förbli förbundet troget.

Rikskansleren Wirth^{x)} har i Karlsruhe den 25te maj bland annat yttrat:

---Vårt oförbehållsamma ja var nödvändigt för det tyska folkets frihets skull. Endast våra prestationer kunna öfvertyga världen om Tysklands goda vilja. Man kunde frimodigt och öppet säga att det ute i världen icke finns någon som tilltror Tyskland stora prestationer^{xx)}

---Om vi nu också se mycken nöd och elände omkring oss, vore det dock orätt att icke erkänna att mycket blifvit bättre under de två senaste åren. Jag vet att det ja som sagts för vår frihets skull ställer oerhörda kraf på oss. Derfor måste vi af-

^{x)} som tycks vara en rejäl karl

^{xx)} åhjo, de tro på förmågan men tvifla på viljan

pellera till den goda viljan hos alla dem som öfver hufvud äro mottagliga för frihetens tanke. Vi måste lämna vapnen ifrån oss^{x)}, Så mycket mera skola vi i hvarje ögonblick betona det tyska folkets __ Vi har hört de från England komma orden om "fair play" gentemot Tyskland och vi vilja för vår del visa att vi ämna föra en uppriktig och ärlig politik efter klara linjer

---Alla samhällsklasser måste bringa offer^{xxx)}. Då man här och där ser den fräckaste lyx göra sig bred i vårt land, så kan man kräfva att i en tid af arbete som stundar, alla kretsar af vårt folk föra ett lif som står i motsvarighet till de bördor vi alla måste bära

---Visserligen ha vi i kriget förbrukat en (mycket) stor del af vår nationalförmögenhet, men produktionsmedlen ha vi i det stora hela kvar^{xx)} och jag inser inte hvarför vi inte ~~skulle~~ åter skola kunna skapa nya värden. Jag beder eder alla att stödja regeringen på den törnbeströdda och steniga, men äfven

^{x)} gör det ärligt – skoja ni, förlora ni det nyvunna förtroendet

^{xx)} I motsats till Frankrike

^{xxx)} starkt progressiv beskattning

klara väg. Alla är välkomna. Dörrarna äro öppna för alla som genom vilja medverka till fäderneslandets befrielse. All politisk verksamhet som går utanför lagens rāmärken och endast kan breda oss utrikespolitiska svårigheter måste vi emellertid afvisa^{x)} På rättens och arbetets vägar vilja vi framåt emot en ny tid (bra, håll bara ord så blir det nog right igen) sidan 66

Under debatten i franska deputerade kammaren den 25te maj yttrade Briand:

---Vi ha ett mycket tydligt program och det finnes icke längre något att diskutera däri Våra beslut ha fattats och förelagts Tyskland Straffåtgärderna äro färdiga att träda i kraft

Tyska riksdagen har uttalat sitt förtroende för den regering som förklarar sig redo att utföra Tysklands förpliktelser. Det kan hända att man hyser baktankar, men det står icke längre i de tyska statsmännens, alltyskarnas eller industriidkarnas makt att undandraga sig Tysklands förbindelser. Vi ha vid-

^{x)} Kapp, Ludendorff e6-

tagit nödiga försiktighetsmått, och om man i morgon dag ville försöka undandraga sig sina förbindelser, så skulle Frankrike handla som det måste. Vi stå måhända inför det ögonblick, då Frankrike ändtligen skall träda i kontakt med realiteter. Jag har icke rätt att på förhand säga att tyska regeringen bestå af personer som skola söka undgå sina förpliktelser ^{x)}. Jag har heller icke rätt att försvåra deras arbete, ty äfven de skola möta svårigheter från den militaristiska reaktionens sida. Tyska folket börjar få ögonen öppna. Majoriteten i riksdagen har lämnat förtroendevotum åt rikskanslern, som förklarar att Tyskland bör avvärpa och betala. Det är icke vår sak att afskräcka dem därifrån. Om vi göra detta vore det icke blott ett missgrepp, det vore en dålig handling, och ute i världen skulle man kanske säga att vi icke intaga en god hållning. Vi ha nu inför oss en gäldenär, som förklarar sig vilja antaga våra villkor. Vi äga den nödiga makten att handla, men vi hålla den i reserv. Tror ni icke att det län-

der till Frankrikes ära, om man i världen enhälligt erkänner Frankrikes måttfullhet? Tro ni icke att det är en god politik och att vi böra hålla oss till den? (upprepadt bifall från så godt som alla bänkar)

Längre fram under debatten förklarade Briand, att om Tyskland gör sig skyldig till försummelsen beträffande en förpliktelse hvarom stadgas i Londonöverenskommelsen, skulle de allierade kunna taga Tysklands försummelse ad notam och hvar och en skulle äga rätt att skrida till utförande af de för detta fall stadgade straffåtgärderna. Till och med om de allierade skulle befinna sig i en sådan situation att de icke kunde medverka, skulle fransmännen vara i stånd att ingripa med egna medel och ensamma. Detta är den stora skilnaden mellan regeringens politik och den andra politik som föreslagits. Skilnaden är oerhörd, ty under dessa förhållanden upprätthålles sambandet mellan de allierade och detta ar en hufvudsak (Briand tycks sköta sig som en hel karl)

^{x)} Hänsyftning på Rathenan, Rosen och Stresemann

För omkring ett år sedan försvann ” Järnhindenburg ^{x)} i all tysthet en natt från sin plats. Ingen visste hvart han tagit vägen, ingen frågade. Saken har varit ett förborgadt mysterium ända till de senaste dagarna. Nu är emellertid gåtan löst – Berlinarna kunde nämligen häromdagen i en af sina tidningar läsa följande annons:

Järn- Hindenburg
Hel eller i smärre partier till salu som ved
Sie hanset Gloria mundi
(Håll er framme, tysksvenska pampar och, köp honom hel,
med spik och allt ^{xx)})

Enligt ett den 25te uppfångadt radiotelegram och meddelanden som ingått öfver Litauen, rusta ryssarna feberaktigt på västgränsen. De järnvägar som leda från Petrograd och Moskva till Ukraina lära vara tagna helt i anspråk för trupptransporter. Soldaterna äro väl utrustade och beväpnade. Det rör sig om uppställning af 15 – 16 bolsjevik – armékårer samt (diverse) jemte flera artillerikårer. Hela ryska frontstyrkan kan beräknas till 500 000 man. Enligt

^{x)} rättare sagdt ” trä – Hindenburg.” som man slog spik i

^{xx)} sätt oppen på aftonbladets bakgård!

ett utlåtande af den ryska öfverbefälhafvaren Kametev ämnar det bolsjevikiska högkvarteret icke forbli overksam om det skulle komma till krigiska förvecklingar i Västeuropa (hvar då? – en inmarsch i Ruhrdistriktet kommer att försiggå helt fredligt – Polen kan väl ej räknas till Västeuropa)

Samtidigt meddelas att ett nytt krig med stöd af Japan förberedes i öster (från Vladvostok) med Sovjetryssland (usch sån svenska) och att hungersnöden i Petrograd och Moskva nu nått den punkt att det torde bli omöjligt att hårda ut till nästa skörd. Masshäkningar foretagas såväl bland arbetarna som bland intelligensen, fångelserna äro öfverfyllda och förbittringen växer. Många arbetare försöka fly till landet men infångas och ådömas tvångsarbete i staden. Alla järnvägar och hauseér ha ha satts under militärkontroll.

(Och en sådan regering stodjas af en del stater genom ”återknyttande af vänskapliga handelsförbindelser!”)

Fanjunkerskan ^{x)} kom häromsistens in

^{x)} Lotta Svard kallad, hon heter naml. Lotta

till sin gubbe med en stor mugg hett vatten och befalld honom raka sig, emedan de skulle bort på kafferep. Då hon om en stund tittade in igen för att se hur han redde sig fick hon se honom ^{x)} sittande i lanstolen, i fulla drag njutande af en oerhörd toddy som han har rört ihop i muggen

– Låtom oss dra en slöja ofver dramats upplösning

Till en dansk intervieware yttrade statsministern von Sudow:

---Ni frågar om kvinnornas rösträtt hos oss kommer att få afgörande inflytande på förbudsfrågan. Jag tror det icke. Det stora flertalet af svenska folket, också af dess kvinnor, är för sundt tänkande för att godkänna förbudsvannernas agitation. Vi ha på närmaste håll sett hvilka olyckor förbudet vållat i Norge och Finland. Det är exempel som icke fresta till efterföljd. Jag är icke ense med den kritik som från många håll riktats mot doktor Bratt och hans system. Jag tror att dr. Bratt har gjort nykterheten en stor tjänst, och att en förnuftig (ej alltför sparsam) ransonering

^{x)} fortfarande orakad – tag ut som en igelkott

också i framtiden kommer att rädda oss från ett landskadligt förbud (hear, hear)^{+) nästa sida}

Vid en nyligen håller fackföreningskongress i Moskva har Maxim Gorki i ett måste märkligt tal företagit en skarp vidräkning med det sätt hvarpå Sovjet behandlar de ryska vetenskapsmännen. Enligt "Pravda" yttrade han bland annat.

"Det bör icke tillåtas att i en forskares bostad främmande personer placeras som inackorder. Han får icke tvingas att såga ved och bära upp den till fjärde våningen, att rengöra toaletter och så vidare. Vi måste förhindra att den nuvarande generationen af vetenskapsmän dör ut. Denna fara är nu för handen, ty intelligensen har ingenting att äta. Gorki besvor arbetarna i bittra vid att respektera vetandet.

(Ofvanstående kastar ett blixtljus ofver bolsjevikernas – jag holl på att skriva arbetarnas – värdesättning af tankearbete

Jämför våra Viena-Hinkars indignation öfver att Slöjdläraryrket skulle ha lika

hög timpenning som en stor, stark grofarbetare

Om det fortroendevotum som franska deputerade kammaren gifvit Briand skrifver "Osborne"

Den majoritet som gaf Briand förtroendenotan, 390 röster mot 162, är talrik, men, om man granskar dagordningen, finner man, att förtroendet är blandat, och dagordningen innehåller denna gång ett imperativt mandat rörande Tysklands afväpning och betalning, Oberschlesiska frågans lösning enligt Versaillesstraktaten och i synnerhet rörande Briands förklaringar om omedelbara sanktioner i händelse af uraktlåtenhet. Det är ett votum af resignation, men icke af gillande. Till och med Herist uttalade, när han frambar de radikalas stod, en stark kritik. Men denna kammare, som är missnöjd med Briands medgifvanden och svårt kränkt af Lloyd-Georges hållning, vill ändock icke störta Briand, ty detta skulle vara detsamma som att ge hans efterträdan mandat att skrida till våldsåtgärder och att bryta med England^{xx)}

^{+) Landshöfding Hammarskjöld tror att ett totalförbud inte kan genomföras förr}

^{xx)} Se ⁽⁺⁾ sid 55

än sådana förhållanden inträdt, att förbudet i själfva verket är öfverflödigt. Att man nu skulle ha kommit till en sådan punkt att totalförbudet skulle kunna genomföras måste bestridas (han vidrör sedan de vådor för laglydnad och aktning för lag totalförbudet med all säkerhet skulle medföra)

(En blind höna kan också hitta ett korn)

Hvarför föredraga industriherrarnas höga tullar framför en importreglering? Frågor är så mycket mera berättigad som det är bevisat att den ifrågasatta tullskärpningen för narvarande icke förmår att utestänga den hårdaste utländska - tyska - konkurrensen, hvilket däremot en importreglering kan. Svaret ger sig själf: Få industriherrarna högre tullar, ha de alla utsikter att få behålla dom och profitera af dem för långa tider. En importreglering blir däremot sannolikt af kort varaktighet och lämnar icke de rikliga profitutsikter som de höga tullarna. Det är icke svårt att konstatera att industriherrarna endast söka att utnyttja dagens svå-

righeter till att beställa om sitt hus för framtiden. Det främsta önskemålet är icke att få hjälp i dagens nöd

Ludendorff har förklarat att Tysklands nuvarande politik icke tilltalar honom och att han höll sig fjärran ifrån den^{x)}. Tyskland behöfver nu evolution och icke revolution. Ett krig med Frankrike vore löjligt. Tyskland måste underkasta sig de villkor som det underskrivit i Versailles. Efter är av olycka hade nu år af elände kommit. (hvems är skulden?) Tyskland behöfde en stadsman som von Stein eller Hardenberg. Först måste ordning skapas (med kappkupper) inom Tyskland innan man kunde börja tänka på förbindelserna med utlandet.

⁽⁺⁾ allt bättre och bättre! Från New York meddelas att de amerikanska tidningarna innehålla gynnsamma kommentarer till Briands hållning. New York Times förklarar, att Briand mer än någonsin förtjänar respekt och t.o.m. ryktbarhet som statsman, ty han har aldrig uttalat sig med mera klarsynthet och med beslutsammare mod än i sitt tal d. 24 maj. Genom att lämna Briand den uppgift han förtjänar, skall

^{x)} gudskelof, som Tirpits sa om Breellitovfreden

franska kammaren bidra mera till Frankrikes prestige utomlands är genom en vunnen seger på slagfältet. "New York Sun" framhåller i en artikel med rubriken "Briand, sunda förnuftets apostel" Briands uttalande, att fransmännen icke ha sätt att glömma sin tacksamhet mot sina brittiska och amerikanska bundsförvanter. Det är sällan att en modern statsman genom att säga sanningen uppnått en gynnsammare effekt^{x)}

Den italienska pressen är också nöjd

---Briand har föredragit Frankrikes välfärd framför sin personliga fåfänga. Han kan nu säga till världen, att Frankrike förstår att förena fasthet med moderation --- för Frankrikes bästa och för Entenlires solidaritet är det en lycka att Briand är och forblir vid makten dessa svåra tider

"Daily News" ger Briand de varmaste komplimanger för den afgörande majoritet har vunnit i den franika kammaren och framhåller,

^{x)} "För att lura sina motståndare bör en klok diplomat tala sanning" (ty då tro de att han ljuger)

håller, att han kommer att bege sig till högsta rådet med fria händer och den franska valda representations fulla stöd. Detta innebär icke, att Briand nu skall anses ha frihet att på förhand låta sina åsikter träda tillbaka för Lloyd-Georges eller någon annan allierad statsmans. Ingen här i landet har någonsin begärt något sådant af Frankrike. Hvar man fordrar är att en viktig och särskildt svår fråga skall öppet och ärligt samt utan förutfattade meningar tagas under diskussion, samt att de allierade skola enas om att afgöra och på det mest otvetydiga sätt fördöma laglöst trots mot fredstraktaten. Om fullständig enighet emellan de allierade statschefer befinnes omöjlig att uppnå, bör hvar och en af rådets medlemmar handla som Lloyd-George offentligen förklarar sig ämna handla, nämligen lojalt böja sig för hvarje beslut af flertalet bland de stater, till hvilka beslutanderätten genom fredsföredraget är anförtrodd (men hur går det om rådet, i händelse Tyskland skulle klicka med fullgörandet af sina förpliktelser, besluter att "sanktionera" ej skola trada i kraft, - kommer Frankrike da att ej besätta Ruhr?)

Under rubrik " Borsjevismens bankrutt fullständig " meddelas från Halsingfors d.28 maj.

Folkkommisariernas råd har i ett dekret af den 17 maj frigivit äfven privatindustrien. Myndigheterna anmodas att stödja industriella privatföretag genom beställningar och förskott med mera. Inga nationaliseringar få längre förekomma inom industrien sedan handeln frigafs, var industrines frihet väntad. Det nu tagna steget visar tydligare än något annat bolsjevismens bankrutt, så därmed själfva grunden ryckts undan kommunismen (hvilket oerhördt fiasko efter denna exempellära omstörtning)

(Senare) -- Initierade inberätta emellantid att fullständig planlöshet och villervalla inträtt i det ekonomiska lifvet efter det den drakoniska socialiseringen öfvergifvits. Man har kommit in i ett enda kaos. _ _ _

--- Det svåra bostadseländet i Petrograd är föremål för en obarmhärtig statistisk belysning i Bolsjevikpressen. Det konstaterad att i Smadjnstadsdelen finnes 54 000

rum, men att af dem endast 14500 äro beboeliga. Af vattenledningarna äro 40 % förstörda och 50 % kräver reparation (särledes äro 10 % i brukbart skick). 75 % af hustaken läcka svårt och 15 % äro förstörda. Af kloakerna äro 85 % fyllda med smuts. Reparationsarbeten äro nog i gång, men enligt den statistiska kalkylen komma de med nuvarande arbetsintensitet att räcka 80 år

I en artikel om bolsjevismen användes uttrycket: "Det Leninska tungomålstalendet" - bra-

-I samma artikel läses vidare: - För svenska arbetare har framtidsstaten ingen lockelse då de Bebelska lyckodrömmarna ta gestalt under Lenins och Trotskijs händer. Men fanns det tidigare naiva själar som verkligen trodde att Ryssland kan och nöd i alla fall markerade portgången till det tusenåriga riket, så måste tviflet ta överhand i fortsättningen. Ledarna under ökenvandringen ha ju nu börjat offentligt bekänna att de ej se sig i stånd att genomföra den produktionsordning som skulle göra alla välmående och lyckliga. De har i sin förlägenhet för att, med löfte om monopol och kon-

cessioner vädja till den utländska kapitalismen såsom varande den enda makt som äger kraft och energi att sätta de ryska maskinerna igång på nytt och skaffa det allsmäktiga proletariatet det brod hvarförutan det icke kan lefva.

I memo har förut omnämnts att vår jord förhåller sig till stjärnan Alfa som ett sandkorn (i k.m.m) till 300000 säckar sand har kommer Rucherford med flera och upplyser oss om att i kcm (en struken Thesked) materia innehåller omkr, 1000,000,000,000,000 atomer, hvar och en bestående af en nucleus omgifven af diverse elektronringar.

I Uppsala yttrade Tagor i sin tolkning af Buddhas lära bland annat:

"Så långt vi kunna se tillbaka i historien är Buddha den förste som predikat räddning och frälsning åt alla människor, lika för alla och ingen undantagen^{x)}. Hvad kan det väl vara som gjort att Buddhas lära redan under hans lifstid fick en så vid spridning. icke blott inom hans egen provins och hans eget land utan långt därutom . Det måste vara därför att Buddha själf kom som en människa till män-

^{x)} jamfor arkebiskop Suridberg bonnhälvite

niskor, sägande: Jag har kommit för att frigöra eder från själfviskhet och olyckor. Buddhas vishet gafs icke i form af texter, språk och bud, utan som en lefvande mänsklig verklighet – den bars fram af en människas röst och kom från ett hjärta som utströmmade det högsta och starkaste af allt – kärleken---

---I Västerlandet förtröttas man icke att påstå att buddhaismen är en sedelära som kallblodigt leder allt och alla mot tillintetgörelsen. Man glömmer då att buddhaismen hos sina bekännare väcker en outsläcklig entusiasmens låga till goda gärningar hvilka lefvat genom århundraden---

(Tagore torde, liksom förmedlingen Busdha och Kristus, hufvudsakligen verka genom sin personlighet ty hvad han förkunnar lyder för en icke nietscheans öron som truism)

Härom sistens kom fanjunkarsmora, Lotta Svärd kallad^{x)} in till sin gubbe med en stor mugg hett vatten och befallde honom att raka sig sedan de skulle bort på kafferep. Då hon om om en stund gläntade ~~glänta~~ på dörren satt gubbfan, som fortfarande såg ut som en igel-

^{x)} Hon heter nämligen Sehalott

kott i soffan och njöt i fulla drag af en oerhörd töddy som han smackat ihop i muggen—Låt om oss draga en slöja öfver dramats afslutning.

Till motto för en bok om Kejsar Wilhelm som en framstående tysk. Karl Rosner^{x)} skrifvit har han tagit Goethes ord om Hamlet: "För mig står det klart att hvad Shakespeare velat framställa är en stor gärning som kommit på sådan människans lott hvilken icke ~~kan~~ är vuxen denna gärning"

Karl Rosners bok omfattar blott ett par dagar af kriget, men det är krisdagarna: augustidagarna, under hvilka den sista stora tyska offensiven bröts och återtagget begynte — Scenen lifvas af många för oss alla välbekanta personligheter – Rosler nämner inga namn, men man vet i alla händelser hvem det rör sig om i hvarje speciellt fall: Hindenburg med sin soldatdisciplin och monarktrohet. Ludendorff, beskäftig som en som icke är riktigt säker på sig själf, men domderande och rytande för att dölja sin osäkerhet. Kronprinsen

^{x)} Krigskorrespondent i Ryssens ~~stab~~ svit

i sin mänskligt sympatiska obetydlighet, herrarna i sviten, ett märkvärdigt konglomerat af glupskhet, streberanda, smicker och knappt märkbar skepsis hos de yngre^{x)} och bland alla dessa Wilhelm II en tragisk figur --(ofvan anförda motto) --

--- Rodners bok ar tendensiös, ingen Ehrans rettning för Wihelm II. Han visar hur tragiskt isolerad Kejsaren var i fälltläget, tack var öfversta armeledningens åtgöranden, hans bristande inflytande på alla beslut under de afgörande dagarna, hvicka för honom endast fingo vara ett skådespel som han betraktade från en endast för detta ändamål inrättad observationspunkt⁺⁺⁺. Han visar hur litet denna till synes med den högsta makten beklädda krigsfurste i själfva verket hade att säga, hur han – en åskådare allenast – reste hit och dit^{o)} bakom den sviktande fronten, ingenstädes välkommen, öfverallt i vägen, ingenstädes länge tåld – och han visar hur fast öfverste krigsherrens "Svit",^{xx)} rådgifvare och sufflörer höllo sitt offer omspunnet

x) Hansleasnar omgifningar aro samre än de själfva

+++) bra

o) nervotitet – alersanden I

xx) fruktan? – hvarom Tirpils talar

i sitt nät. Det finns i denna bok scener som äro oförgätliga – till exempel det korta betydelsefulla återseendet mellan Ludendorff och kejsaren efter den stora krisen. Denna skildring erinrar om en sida Tolstojs Krig och Fred och den kommer man att minnas långt efter det man glömt Ludendorffs mångordiga (och långtråkiga) försvarsskrift.

"Martyren i Doorn" kallad Willy nu af de monarkistiska agitatorerna i Tyskland

Denne martyr, hvars oerhördt höga apanageanspråk nu tack vare det reaktionära utfallet af valen i Preussen fått betydligt större chanser att göra sig gällande, har ännu icke skrivit några memoarer. Men var lugn! De komma nog^{x)}, ty hvar finns den medlem af de " stora männens" krets under perioden 1914 – 1918 som förskonade oss från att se honom " intima"? allesammans ha de i stora, tjocka böcker gifvit oss lifs skildringar af sina dåd och illdåd under kriget och revolutionen: Ludendorff (hvilkens bok för ofrigt, enligt hvad man uppger i förläggar-

xx) emedan mina minnen ej tilltala mig

x) det tycks vara en vanlig sjukdom hos dekisgubbar att skriva memoarer – jag skrifer dagbok

kretsar även ur ekonomisk synpunkt var en stor besvikelse, Helfferich, som utan att invänta historiens tvifvelsutän för honom pinsamma dom skref ihop en bok som han kallade Världskriget, Bethonann och fagow och Germin Ergberger, Moske och Seheidemana (Tirpitz ^{x)}, Hindenburg)... Lugna vi oss bara kommer säkert också den dag så Wilhelm II låter från Dvonn sända ut sina Erinnerungen – Och man skulle kunna slå vad om att han kommer att uppträda i sina memoarer, när de nu en föreligga, precis på samma sätt som alla de andra memorarförfattarna låta sig själva uppträda i sina respektive volymer: det vill säga hölj i tragikens mantel ^{xx)} och draperad i den så som det anstår en af hjältarna på världsteatern att vara draperad

Från Riga telegraferas den 30de maj

Upprorsrykterna från Sovjetryssland ha tillsvidare icke bekräftats. Atmosfären ar emellertid laddad till det yttersta och sannolikt äro stora händelser förestående.

Bolsjevikpressen klagar öfver rövvarbandens våldsamerheter. Under loppet af en månad ha banditerna dödat 200 ransoneringstjänstemän

^{x)} rolig

^{xx)} och silfverhjälm på kjödhovadet?

och bränt upp så stora mängder spannmål att de räckt att täcka förbrukningen i Petrograd och Moskva under 4 månader (låter otroligt för att icke säga omöjligt) Lifsmedelransoneringen i städerna är mycket svår att upprätthålla. Skördeutskikten äro dåliga, hvarför de bönder som ha förråd, icke vilja göra sig af med dem^{xx)}

^{+) (Tyskland kan liknas vid ett stort gods som, förut i det närmaste skuldfritt, på grund af en olycklig process blifvit högt in-tecknad. Arbetet fortgår som vanligt, enda skillnaden är att godsegaren måste väsentligen inskränka sina utgifter och nödgas att afstå för en tid framåt från driftens utvidgning i brist på kapital – detta under förusättning af att intekningsräntan ^{x)} gäldas af godsegaren – kapitalisterna – och ej utprässas af godsets folk, det vill säga att ett starkt progressivt beskattning system införes. Som Ententer kan göra hvad den vill med Tyskland både det i till dess eget intresse tvingas införa ett dylikt system)}

Från Moskva meddelas samtidigt från bolsje-

^{x)} skatterna.

^{xx)} se + raden ovan

vikhåll att det är ytterst oroligt i Petrograd bland massorna Det agiternas lifligt och oroligheter kunna inträffa när som helst. Man talar öppet om uppror mot Sovjet

Under franska senatens sammanträde d.30^e maj yttrade Briand:

---Jag tror icke att Frankrike skall behöfva ångra den moderata hållning det intagit; trots den militära styrka öfver hvilken det förfogar. Utan tvifvel måste man iakttaga försiktighet (gentemot Tyskland), men man får icke systematiskt vägra att tro att för vårt land lyckliga tilldragelser icke kunna inträffa. Det är en icke oviktig händelse att tyska rikskanslern på femtioårsdagen af Frankfurtfreden måste förklara i riksdagen att Tyskland är besegradt och måste betala. Frankrike söker icke förödmjuka de besegrade, men vi vilja icke att det besegrade Tyskland åter reser sig som om det vore segerrikt. Frankrike vill att tyska folket blir medvetet om sitt nederlag och kan resa sig mot de dåliga ledare som vilja göra det till en nation som lefver på rof

---Föredraget gör Tyskland till en pant

för alla de allierade samfäldt. Dessa kunna utföra allt. Ensamt hade Frankrike måst bedrifva en aktion under de ofördelaktiga förutsättningar isoleringen medför. Om vi ensamma toge Ruhrpanten skulle den kunna blifva oss tung. Att säga till Frankrike att kunde vara säkert om att få betalt om det på egen hand toge Ruhr är att bedraga Frankrike

Den nuvarande regeringen i Tyskland iakttaga alla sina förpliktelser. Jag ämnar icke bedrifva en politik som kan komma världen att tro att om Tyskland upphör att uppfylla sina löften, var det just hvad vi önskar ^{x)}. Jag vill ge världen intryck af vår fullständiga uppriktighet och goda vilja. Vi ha redan fått flera af våra kraf uppfyllda. Afväpningen är på god väg (?) Tysklands tillmötesgående kommer att vara så länge vi äga den nödiga styrkan, men tyska regeringen är svag och kan bli störtad. ---Att Frankrike har 200000 man framför Ruhrområdet har icke varit utan inflytande på fredens upprätthållande_ _ _

---Det vore möjligt att Frankrike skulle

^{x)} just hvad folk – jag med – trodde

kunna behöfva handla på egen hand med de allierades sympati (obs!) På detta sätt förstår jag samförstånds- och allianspolitiken. Beträffande straff åtgärderna skola dessa upphöra först då Tyskland gifvit obestridliga bevis på sin goda vilja. Jag tror på denna goda vilja men bevisen på den äro icke ännu fullt slående ---

--- I afväpningsfrågan förklarade Briand att Frankrike är beslutet att drifva den tyska imperialismen ur dess sista förskansningar. Den af Foch upprättade afväpningsplanen hade accepterats af Tyskland och general Mollet anser denna plan tillräcklig. Frågan om landet säkerhet sysselsätter i främsta rummet regeringen. Frankrike kan icke göra några eftergifter i denna fråga. Om den tyska afväpningsplanen icke blir verklig, skola vi handla på egen hand---(hear, hear)

---Frankrike för söka återknyta förbindelserna med Tyskland, som är en stor nation ehuru förgiftad af militarismen (maktläran) Om tyska folket ville inse sina skyldigheter och förpliktelser, kan det åter ingå i nor-

mala relationer med Frankrike, men om den militära andan behåller övertaget, skulle det demokratiska Tyskland aldrig kunna utveckla sig. Frankrike har lämnat för mycket af sitt blod på slagfältet för att det ånyo skulle vilja utsätta sig dylika pröfningar. Detta är det vitala problem som Frankrike aldrig skall förlora ur sikte och i fall af behof skall det veta att ge uttryck åt sin vilja (bra, hoppas att Tyskland får detta klart för sig)

Om vårt "kommité-maskineri" skrifes:

- Åtgärder för begränsning af kommittékostnaderna torde mindre böra utmynna i ett nagelfarande af arvododelsbeloppens storlek är i en effektiv kontroll över att kommittén och sakkunniga prestera skälig arbetskvantitet, och det lär svårligen kunna förnekas att sistnämnda hänseende i många fall syndas öfver höfvan

--- Åtskilliga kommitteer ha uppnått en högst aktningvärd ålder, utan att ännu ha fullgjort sitt uppdrag, samt att utredningar af ganska begränsad räckvidd ofta kräfva en tid af sex till åtta år(!) – detta är fortsätter (+) sidan 72

(”Den fransk-tyska röran”, fortsättning från förra memo

---Den korta tjänstgöringen skall afskaffas (för att ej tillgång på vapenöfvnadts manskap framdels skall finnas) --- Den af kommissionen upprättade listan på fabriker som få framställa krigsmaterial måste godkännas af tyska regeringen före 20 maj. Ett lagförslag, enligt hvilket verksam kontroll utlöper öfver in- och utförsel af krigsmateriel måste vara förelagt kommissionen före den 30de juni

Meddelandet att Tyskland enligt sina förpliktelser har betalat 150 millioner guldmark till skadeståndskommissionen och lämnar resten af milliarden i slutet af månaden har verkat lugnande. Man ser häri första beviset på Tysklands goda vilja. Det hänvisas till att den nya rikskanslern betalat till och med före den fastsatta tiden. Man hyser nu godt hopp om att Tyskland skall uppfylla sina förpliktelser på förfallodagen. Särskildt är det betydelsefullt att tyskarna icke söka undgå sina förpliktelser sedan Lloyd-George genom sitt tal gifvit

tyskarna mod att handla efter egen vilja (? – Lloyd-Georges håller ju på traktaternas helgd – sid 8)

” Den fransk-tyska röran” är nu så hopblandad med den Oberschlesiska, att det blifvit alla fsodrida af alltsammans – ofvanstående passar därför bäst in i början af häftet

(+) rent avita – De omständigheter som föranlett kommitténs tillsättande ha naturligtvis på sex till åtta års tid i de allra flesta fall väsentligen förändrats – jämför Den spräckta Rebeckan” m.m. samt Svenska akademien's ordbok

Den danska Studentföreningens Senior herr overstsagfører Manthey Wagner nyligen hyllade Tagore med ett längre tal på engelska yttrade denne efteråt att danskarna tycktes ha ett visst släktyckte med engelskan.

Förbudslagen i Finland firar den 1^{sta} juni sitt tvåårsjubileum, hvilket ger ”Dagens Press” anledning att påpeka det myckna fördärf lagen medfört. Det må vara att bruket af starka drycker aftagit, men missbruket har istället vuxit enormt. Vi ha kommit så långt, at

att medan förbudsfanatikerna stirra på sin fetish och se raddningen ur eländet i ständigt nya skärpningar af lagen, det är förbudslagens motståndare som fått upptaga det positiva nykterhetsarbetet. Man har att konstatera ett obeskriftligt förråande af dryckesseden. Där man får nöjde sig med ett glas vin (eller en ^{x)} helt och hållet oskadlig sup av rent brännvin, förtäres nu outspädd sprit (rent gift, liksom dunder och hembrändt) Förutom den estniska spriten insmugglas alkoholdrycker från alla håll Vi stå inför det faktum att förbudet visat orealiserbart.

(Förbudet leder till surrogatsupning, polityrsprit, dunder, hembrändt, och längre fram till alkaloidmissbruk (evcain morfin etc.) alltsamman nedbrytande för hälsan. Om hvarje vuxen man och kvinna i Sverige finge sig hvar sin sup^{xx)} om dagen, skulle statistiken visa en oerhörd bränvinskonsumention ___ och hela packet så som perla i guld – samma kvantitet i surrogaten skulle säkerligen inverka sätt menligt på folk hälsan – lite hvar har känt verkningarna

^{x)} n.b. en, högst två. – de belenta 35 k. cm.

^{xx)} 20 kcm

af dåliga spritvaror – då vi en kortare tid där nere i kamerum, sen' brännvinet taget slut, togo oss en sup niggerrom (a ca 20 öre litern) till maten höllo vi på att få dille på kuppen

Undras hvad Rabenranath Fagor, den osterländska kulturens främsta representant, tänker på då han d. 4 juni färdas mellan öfver det ruinerade Tyskland mellan Berlin och Prag i aeroplan – på Västerlandets vetenskapliga triumfer – och barbari

På grund af att Bayern hyser hopp om att få behålla sina borgarvärn har den britiska regeringen den 31^{sta} maj gifvit sina representanter order att kategoriskt meddela bayerska regeringen att inga eftergifter beträffande afväpningen kunna göras för Bayern mer än för det öfriga Tyskland, enligt bestämmelserna i de allierade ultimatum. Det tillades att endast finnes ett sätt att undvika farliga följder för Bayern och Tyskland i dess helhet, nämligen att fullständigt uppfylla krafven i ultimatum (**obs** – de Bayerska borgarvärnen räkna 300 000 man – enligt andra

uppgifter 500 000 – och torde antagligen i antal ej so särdeles mycket vara den nu under vapenstående franska arméen underlägsen På Ruhrgränsen ha ju fransmännen endast 200 000 man – att låta Bayern behålla sina borgarvårn vore vanvettigt

I "Krig och Fred" skrifver Tolstoy om Napoleon: "Både förståndet och samvetet voro så fördunklade hos denne man, som mer än någon var ansvarig för alla dessa händelser (det ryska fälttåget) att han ända tills slutet af sitt lif fortfor att sväfva i okunnighet om den verkliga betydelsen af de dåd som han begick i strid mot den eviga sanningens och rättvisans lagar Det vari icke blott i det första ögonblickets upphetsning som han kände en inre tillfredställelse öfver att manspillan var störst på den ryska sidan, och, som han skref till Paris, att slagfältet ^{x)} var "ståtligt" därför att det betäcktes af 50000 lik. Ännu på sankt Helena, där han ägnade sig åt att nedskrifva ^{xx)} berättelser om sina bragder, dikterade han.

---Kriget med Ryssland hade bort blif-

^{x)} Borrodens

^{xx)} lognaktiga

va det mest populära under nyårs tiden. Det skedde i det sunnda förnuftets intresse till gagn för allas lugn och säkerhet och för att bevara fred och god ordning. Dess stora mål var att göra slut på de osäkra tillfälligheternas välde och införa lugn ^{x)} och trygghet i alla förhållanden. En ny synvidd skulle öppna sig, nya löften upprullas, fulla af allmän välfärd och lycka. Det europeiska statssystemet vore grundadt och det gällde sedan endast att organisera detsamma

Tillfredsställd rörande dessa hufvudpunkter och ostörd af yttre och inre stridigheter skulle jag också haft min "Kongress" och min "Heliga allians". Det är idéer som man stulit från mig. I denna samling av suveränn skulle vi som bröder öfverlagt om vara intressen ^{xx)} och redovisat våra handlingar för de (arma) folken. På detta sätt skulle Europa snart utgjort ett enda fack och hvar och en skulle alltid befunnit sig i det gemen-

^{xx)} "Trekejsarförbundet skall förhindra revolutioner"

^{x)} "allt lugnt i Shipkasset"

samma fäderneslandet, hvart han än reste

Nar jag återkommit till Frankrike, i skötet af det gemensamma fäderneslandet (han, italienaren) som blivitt stort stärkt, lysande, lugnt och ärorikt, skulle jag förklarad dess gränser (Elbe, Gibraltar sund --) oförändliga, hvarje framtida krig endast och all endast defensivt (för att bevara rofvet) och hvarje ny utvidgning antinationell

Paris skulle bli världens huvudstad och fransmännen ett föremål for de andra nationernas afund ⁽⁺⁾ nästa sida

Mina lediga stunder och mina gamla dar skulle sedan under min sons kungliga läroår ägnats åt att i sällskap med kejsarinnan (långtråkigt) Långsamt och i största enkelhet med våra egna hästar besöka hvarje vinkel och vrå (ofverallt firad hyllad som en gud) af kejsardömet, mottaga klagomål, godtgöra oförätter och ofverallt sprida välgärningar och minnesmärken^{x)}. (Precis sådär fantiserade jag vid 16 års ålder nere i Kjobenhavn – jag skulle först klå danskarna (förstås) och sen' överhopa dem med välgärningar i synnerhet de smaa söde pigeböne)

^{x)} ordnar

---Han, folkens bödel sökte bevisa att hans mål varit folkens välfärd, att han kunde bestämma öfver millioner varelsers öde och i egenmäktigt tyranni öfverhopa dem med välgärningar ^{x)}—och han kände ingen fara, inga samvetskval öfver hvad han gjort

Undrar om icke "martyrens på Doom" af Hans von Hylsen bebådade memoarer komma att gå samma tonart – jämför föresten Lienhards och Horneffers högstämda framtidsdrömmar (Se Deutschland über alles):

-- ^{x)} " Liksom Söndagen, Soldagen står medt ibland de sex arbetsdagarna, så röra sig planeternas kring sin sol. Och så, må man tillåta oss/stältheten i denna framtidsion jamförelse. Skola Europas folk röra sig omkring solen Tyskland. Och de, som nu äro våra fiender skola en gång vara gäster och vänner hos ett starkt, icke längre Michaktigt vehjärtat, utan moget. karaktärsfyllt och välvilligt (nådligt?) Tyskland ---

⁽⁺⁾ " nu kämpas det icke om ett stycke i Världen nu kämpas det om Varlden. Hvem skall

^{x)} Du skal nyde, sa Björnsen klädde pojken sin Fluzentimra gal lerkis

vara jordens herre? Det afgöres i dessa ödesfyllda ---Vårt segrande folk skall hädanefter bestämma mänsklighetens öde --- med andakt och häpnad måste alla folk vallfärda till våra arbetsplatser och hänfört utropa: "Sohleacht und billig" – nej faen – "Se, det har manniskan gjort"

- "Hela mänskligheten måste vi genomtränga med vår ande som tvingar sig upp till mänsklighetens allande. Mänsklighetens hela själ måste vi taga upp i oss och stråla tillbaka ur vår barm"

Rikskansleren Wirth förklarade under debatten i riksdagen d. 2^{dra} juni det orättvisa i att beskylla honom för pliktförgätenhet för det han icke hos Ententen understödt Bayerns invändningar mot innevånarvärnens upplösning. Jag har, yttrade rikskanslern, sökt förmå de ledande männen i Bayern till avväpning och upplösning af innevånarvärnen på frivillighetens väg. Engelska regeringen har förklarat, att straffåtgärderna skulle träda i kraft om innevånarvärnen icke upplöstes. Vi ha gjort allt för att lojalt uppfylla våra förpliktelser och jag

ämnar icke låta förmå mig att i någon mån förtaga intrycket af vår lojalitet. Skulle jag ha utsatt vårt folk för ett på förhand gifvet nederlag.(tyligt bifall)

Doktor Braun har talat om det internationella judiska kapitalets manipulationer. Det ar ett billigt nöje att komma med vulgära antisemitiska insinuationer mot män, som den rena pliktuppfyllelser fört till deras nuvarande platser (Bifall)

Maximilian Handen har under en interview yttrat att Frankrike aldrig stått så långt ifrån militarismen som nu och mindr hyllar sina segerrika generaler än Tyskland hyllar sina, som blifvit besegrade. Handen uttryckte en önskan om ekonomiskt närmande mellan Frankrike och Tyskland, grundadt på en uppriktig och lojal politik från tyska regeringens sida. Slutligen förklarade han, att ett segrande Tyskland skulle ha krossat Frankrike ^{x)} under tyngden af sina kraf under det att Frankrike, som sagt, aldrig

^{x)}" Endast lämnat det ögonen kvar att gråta med"

velat minna Tyskland, endast återfodra en del af det förlust Tyskland vållat det.

”Man kan lura hela folket till en tid och en del af folket hela tiden, men man kan inte lura hela folket hela tiden!”

Abraham Lincoln (ur en artikel om demokrati, föranledd af en finsk politiker, filosofie magister Petri Norrméns yrkande på att tryck- och yttrandefriheten bör inskränkas). ”Den öppna och tolererade propagandan ^{x)} måste framför allt nedslås, hur många och goda skäl än kunna anföras för tal – och tryckfriheten i princip. Mot denna punkt och mot den ensam måste slaget måttas, ty undertryckandet af dessa friheter kan i alla händelser icke påstås vara ineffektivt. De gamla stormakternas (Ryssland, Tyskland, Österrike) censur och bolsjevikernas treåriga exempel visa undertryckningsmedlets effektivitet, och hvarför skulle man neka förnuftet att begagna sig af en sätt, hvilken vanvettet i alla fall tar sig (!!!)
(Växla mig den mageslern!)

^{x)} Han har förut talat om den hemliga, ”temligen ofarliga”

Som tidningarna idag inte innehålla ett smack af intresse från världsteatern blir det väl att för omvexlings skull syssla med inrikespolitiken – here goes

Sedan kyrktuppen blåste ner år 1913 ha municipalsamhället ej varit så upprördt som då Anna Lisa, stora flickan, fem år på det sjätte Valborgsmessafton offentligen pinka på sig då hon fick se eldarna. Saken väckte ett sådant oerhördt uppseende att hennes femåriga väninnor (och – antagligen hemliga medsynderskor ^{x)}) togo mig på sängen dan efter för att, med skadegläjden gillande i änglagården basuna ut skandalen – sådana äro kvinnorna, ingen medkänsla för en felande syster, endast hån och begabbelse – sorgligt!

Som jag tyckte att händelser var af allmanmänskligt intresse underrättade jag Ludde om den stackars flickans bittra lott hvilket hade till följd att han, som i grund och botten är en god och varmhjärtad man fast hans karikatyrer äro saltade, på om-

^{x)} Det är ingen skam att synda bara det ej blir upptäckt

gaende skickade synderskan en öfverdådlig teddybjörn hvilken jag med några deltagande och mildt ofverseende ord overlämnade till henne, hvarvid hon blef så öfverlycklig att hon höll på att göra om sitt lilla menlösa konststycke – och teddybjörnen hvilar nu hvar natt vid hennes oskuldfulla barm

Jag har sedermera underrättat Ludde om att han genom sitt storvulna mecenatskap blivit sa populär inom Vrena kvinnovärld att denna, om han under sin årliga Nyköpingsvisit, kvistar öfver hit, en corps kommer att på järnvägsperrongen ägna honom, en ny Jupiter Plurvius, Anna Lisas naiva hyllning. Passar hon till på köpet på och norpar en bordlöpare af svagerskan eller annat brokigt tygstycke och snör ihop till turban borde han, med sitt mahatma-anlete och sin i och för sig österländskt lediga dräkt flaktande kring de hinduiskt smäckra lemmarna, helt och hållet kunna fördunkla Rabiendranath Fagoner mottagande i Versailles då alla vattenkonsterna spelade. Denna stämningmättade scen börde ovilkorligen filmas, så kunde vi, Ludde

och jag, få ihop en slant till genomgående af den Steinarchkur, hvarom jag förut skrifvit

Få se om han kommer - hoppas i så fall att han inte glömmet litern som jag bad honom norpa samtidigt med bordduken – vi komma nog att behöfva den att stärka oss med efter högtidligheterna. ⁽⁺⁾ sid 95

Återvändom till den stora politiken!

The Times behandlar i en ledare den 3^{dje} juni förhållandet mellan England och Frankrike som en garanti för fredens bevarande. Tidningen framhåller, att Briand i sitt tal nämnde, hurusom Frankrike vore villigt att tillmötesgå Tyskland, för den händelse grannen visade uppriktighet i uppfyllandet af sina förpliktelser och inte under de kommande åren tänkte på revenge

Hur djup önskan Wirth är hyser om att skapa ett demokratiskt Tyskland, ser Times dock en fara i den ännu kvarlevande militasismen. Tidningen omnämner general Franteckys tal i Leipzig(?) och krigsförbrytelsernas behandling inför rätten. Likaså framhåller tidningen att de tyska presskommentarerna

icke äro de bästa. Bara af denna anledning har Briand sätt att hålla fast vid Tysklands afväpning som ett lifsvilkor för Frankrike. Withs uppmaning till de allierade att lägga bort gevären kan antingen förstås så, att vill försöka skapa en demokratisk atmosfär eller betecknas som ett försök att spela på de skenbart veka engelska strängarna, hvilket Tyskland har försökt upprepade gånger. Det enda medlet att trygga freden är själva verket en utvidgning af den Engelsk – franska Ententen, så att alla frågor som äro af intresse för England och Frankrike afgöras efter inbördes öfverenskommelse till gemensam fördel(bra)

Le Matin, som bedrifver en kampanj mot Clemenceau, förebrår denne, att han ådragit sig ett stort ansvar för den nuvarande situationer i Oberschlesien , ty enligt hvad Poincaré nyligen meddelat, ville Wilson omedelbart öfver lämna Obersohlesien till Polen. Då Lloyd-George föreslog folkomröstning, utropade Wilson; ”Skola vi ändra vårt beslut för att ett dussin tyska storindustriella äro missnöjda?

For min del kommer jag icke att gå in derpå. Clemenceau anslöt sig emellertid till Lloyd-George och tvang alltså Wilson att ge vika

Enligt telegram från Riga började den 20de maj inför domstol i Warschau en process mot Kapten Wagner och överstelöjtnant Malinovski samt tre underofficerare, anklagade för att ha torterat och på det grymmaste sätt mördat fångna ryska röda soldater. I anklagelseakten heter det, att fångarna plågats på alla vis, slagits med spön och ej fått någon mat. Flera fångar ha blivit mördade. Under förhöret erkända kapten Wagner att han ej blott torterat soldaterna utan äfven pryglat deras hustrur som bodde hos dem. Som ursäkt anförde han att han ej hade tilldelat någon mer an 25 slag (nå då så, - kejsar Paul I brukade ådöma flera tusen slag, som fördelas på flera terminer, alldeles som tyskarnas nere i Ramesum – se katjesen – I Alexander I militärkoliner undfägnades soldathustruna med prygel om de något år försummade att leverera den reglementerade ungen (meresjkovski – är

det icke som jag sagt Astelberna, taget i vedertaget bemärkelse, preussare, polacker, ryssar, finnar äro ett fördomt pack

”Hur många lärare är det som intressen sig för människan i barnet och ynglingen? Som söker hjälpa fram det bästa mänskligas växt och förkofran, söker leta fram arten af begåfning och låter vänskapens sol beskina denna gåfva, som finner ut hvilka dåliga böjelser barnet kan ha till exempel råhet, osannfärdighet, och söker hjälpa människoplantan att bemästra detta, som en vän och hjälpare, ej som tuktomästare och plågåre?

---Vårt skol – och uppfostringsväsende tenderar att bli en komplett maskin som levererar kompletta, fullkomligt färdiga människor som äro lika som en tändsticksask den andra. Människorna låta sig dock icke svarfvas efter samma form. Låt oss visserligen intressera oss för läroämnena, men framför allt icke glömma att de små äro ämnen till människor, som äro ganska olika hvandra.
(Den enda undervisning i fäderneslandet his-

toria som en viss författare (Doktor Emil Kleen vill jag minnas) gillar är en den som meddelas i de amerikanska skolorna: Den är nämligen hufvudsakligen inriktad på att framhålla alla de dumheter som Uncle Sam under sin korta historiska tillvaro hunnit med att göra sig skyldig till. Detta är obestridligen i allra högsta grad sundt tänkt)

I en väl skriven reseskildring från Tyskland af T. (F-t (Th. Fogelkvist?)) Läses bland annat:

---efter ett gemytligt intermezzo på anmälningsbyrån)
--- jag tyvärr inga jämförelsepunkter mellan förr och nu. men här måste något ha inträffat ---Ingenting af det preussiska majestätets förgyllda majestät --- För min del är jag på det klara med att det Tyska folklynnet är, om icke halvesyster, så dock kusin till det danska. Tysken är af naturen ingalunda stram, men han har under ett halfsekel utsatts för mekanisk uppfostran och systematisk drill. Exercisen skulle ha misslyckas om den stött på ett karaktärslager af verklig själfaktning och

äkta frihets och själfkänsla. Men det var det som saknades. Man satte alltså lineal i ryggen på den gemytliga tysken, knäppte till rocken om honom, snodde upp hans mustascher och kommenderade honom att kommendera. Hvar och en gjordes till herre öfver sin stackare. För allt hvad man fick svälja uppifrån fick man ta kompenstation nedifrån. Efter ett par generationer var preussaren färdigmodellerad. Onkel Brösig hade blifvit underofficer, men så kom den stora systemkraschen. Linealen bröts sönder, snörlivet sprack, mustascherna slokade och kommandot fastnade i halsen. Det stackars, handsvetterande gemytet stack åter fram under den svunna härligheten trasor. Man står på en gång sympatisk och antipatisk mot denna förvandling. Å ena sidan hade det varit mera stil på att förhärda sig, förhärda sig som Ludendorff och löpa den inslagna, missledande stråten manligt ut. Å andra sidan kan främlingen icke underlåta att sympatisera med denna förmåga af älskvärdt gemyt afven i skammens och hemsökelsens tid---

--- Det jämnmod som vid första påse-

endet synes präglade Berlin är för visso mycket relativt. Att börja med är det mycket svårt att säga om detta jämnmod verkligen är jämnmod och icke ~~den~~ snarare apati, den apati som plägar åtfölja det stora dunderlaget --- Jag har under dessa ~~sommars~~ Berlindagar sett flera sömngångarmänniskor är under hela mitt föregående lif – människor som gå som om de ingenting hörde, med slutna läppar och blicken stel mot gatuperspektivet och framtiden. Det politiska intresset påstås vara påfallande klen --- man tycks ha det intrycket att hvad som än händer, så händer det något galet. Böjer man sig icke för den föreslagna uppgörelsen, så tar Frankrike Ruhrdistriktet och vänstra Rheinstranden. Och böjer man sig så blev det till sist precis samma resultat, om än i maskerad form. Säger man ja, så har man ingen makt att infria sitt ja. Säger man nej så har man ingen makt att häfda detta nej^{x)}. Detta är den allmänna känslan. Och en sådan känsla är ju inte ägnad att stimulera ett intresse. man tror inte längre på en fri förnuftig

^{x)} fatal situation för Mikael's folk

vilja utan på ett faktum. Och fatalismens jämnmod är apati

--- Ett mycket intressant spörsmål för främlingen är hur mycket som återstår af den anda som beredde Tysklands storhet och fall. Att förutsätta att denna anda i ett enda slag skulle vara utsläckt och bortblåst för motgångarnas vinddrag är lika psykologiskt naivt som det är psykologiskt orimligt af segrarna att göra en kapital sinnesändring till villkor för en förnuftig uppgörelsepolitik. Man kan hastigt nog tvinga en människa att ändra sitt yttre uppträdande men kan inte med minsta anspråk på människokännedom kräfvat lika hastig uppräckning af de känslo och föreställningsrötter ur hvilka hennes förra uppträdande växte fram (hjälpde det ej att linealen brast och snörlifvet sprack?) Det är min bestämda mening att Ententens nuvarande politik kommer att ~~kommer att~~ luckra upp jordmånen för en renässans af den anda som blåser som en domnad vind genom Siegesallé (Derför måste försiktighetsmått vidtagas för att möta denna vind om den växer till storm)

--- I ett bokförsäljarstånd fann brefskrivaren en svart volym på hvilken stod präntadt det enda ordet "Hass" i flammande röda bokstafver och innehöll "tyska diktares svar på Versaillesfreden. Vid genomögnade befanns den bland annat innehålla: " Marquis von Sade, der vollendetsten Inkarnation der frangosisehen Seele ^{x)} "Here intellektuella Idiote wirdt nur überstofften von Uher moralischen" – " Wie man in reinem Rulturlande so ungewaschen, schomulgige menshen findet wie in Frankrike so findet man nirgendswø så viel schminke. Dreck unter Schminke ist das Wappen des Franzosen" – Der Franzaden ist kun mensch und hat in Reiner Lage irgend Welchen anspruch lauf menschliche Behandlung" --- " Rein Deutscher weilt ohne zwingende Veranlssung mit einer Franzosen in demselben Raume. Laden freiwilligen Verkehñ mit einom Franzosen lehnt der Deutsche aq als eine untilgbare Besudelung seiner Persôliqhkeit und seines Volkes" --- " Wir wollen Hermanssohlacht zu unserem gesetzbuch, bis

^{x)} " Hvad 7de-tysk är sodomit"- tyskt uttalande

für jeden nationschwargen Franzosen der undern deutsehen Boden geschänkt hat, zehntardend gewirkliche gebusst haben". Författaren till dessa rader var — Otto Ernst ^{x)}. Och bland hans medskribender återfunnes Herman Sudermann (!!!) Josef Lur, Paul Langenscheidt och Pfarrer Emel Falden (Schillers och Goethes värdigare efterföljare)

Rådsryska beskickningen i Häslingfors meddelar den 4de juni att Sovjetregeringen erhållit säkra underrättelser om att Japan ingått fördrag om Wangelarméens transporterade till fjärran östern för att delta i den beramade stora hvita kampanjen mot rådsväldet vars första akt redan utspelats i form af kontra revolution i Vladivostok.

De finska vetenskapsmännens till Petrograd sanda emissarierna berätta att de ryska lärda lida den svåraste nöd som ovillkorligen bör snarast afhjälpas. Vidare ha de konstaterat att hungern i Petrograd nu är fullständig. Bröd utdelas från 1^{sta} juni blott i obetydliga ransoner åt rödgardisterna. Den öfriga befolkningen får

^{x)} Förmodligen en litterär pamp

i stället små sillransoner. Den fria handeln, som Sovjetregeringen tillåtit, har ingen praktisk betydelse då inga varor finnas.

Ännu ett rikssättsutslag. I målet mot före u. båtschefen kaptenlöjtnant Karl Neumann yrkade åklagaren frikännande. Domen löd i enlighet härmed. I motiveringen heter det, att den anklagade torpederat lasarettsfartyget Dover Castle. Garningen måste betraktas så som begången inom landet (skedde nidingsvåldet på tyskt territorialvatten, det vill säga inom 3 engelska mil från tyska kusten? Alldeles bestämt icke ^{x)} – der passerade inga engelska lasarettsfartyg) och bedömes enligt tysk strafflag. Huvudsaken är, att den anklagade handlat inom gränserna för honom af öfverordnade gifna order (att torpedera lasarettsfartyg) Denna grund erkänner i alla kulturstaters sätt (men kulturstater utfärda icke dylika order) Den tyska strafflagen är i detta hänseende strängare än andra staters. Till några grymheter, (med undantag af att han mördat något hundratal sårade och ett tjug Läkare och sjuksköterskor så-

^{x)} Senare – Den företogs nere i medelhavet

som de allierade påstått har han ej gjort dig skyldig

(Om detta domslut möjligen, med anlitan af stärkt brännvinsadvokatur kan försvaras på anförda grunder, går detta ej för sig i fråga om brotts begångna i Frankrike, Belgien och på hafvet äfven hvilket ” Atlantens storamiral tillsvidare ej härskar oinskränkt eller de tyska krigslagarna och den tyska moralen vunnit kunskap

Om hufvudjägarnas på Bornea Stormogul eller hvad nu gycken nu tituleras ^{x)}, för att norpa Stockholmarnas pundhufvuden, torde det ej hjälpa dessa mycket att de till sitt urskuldande kunna anförda att hufvudnorpnig är en helig plikt på Bornea och att de endast handlat på allra högsta befallning – man klämde nog efter dem i alla fall – och deras höge härskare också, ifall det lönade mödan – liksom Ententen nog skulle göra om den ej tänkt att; ”Lefeu ne vaut fras la chanvelle”

(⁺)Teddybjörnen åtföljdes af följande bref:

Broder Fingal
Öfverlämna medföljande lilla present till den bekymrade Karin (jag hade i mitt bref

^{x)} befallde sina hejdukar till att resa till Sverige

till Ludde döpt om na till Karin emedan man ej kan vara nog försiktig om en ung kvinnas rykte) fem år påre sjätte såsom en uppmuntran och en tröst i olyckan. Nej, stryk ut ”uppmuntran”!

Måtte bara ej mitt deltagande komma de andra unga damerna i trakten att tro att en likadan oafsiktlig (eller kanske nu till och med afsiktlig) malheur renderar dem en belöning af en eller annan art! Det blefve då ett förskräckligt pinkande i Vrena – för all del sok att afstyra detta

Hälsningar till Karin från
farbror Ludde

--- (Det ar med dylikt vi trötta kulturmänniskor sysselsätta våra öfveransträngda hjärnor – roligt så man därmed samtidigt kan bereda andra glädje som i detta fall.)

Tyvär tycks Anna Lisas rättbegrepp blifvit grumlade genom Luddes munifreance, idet att hon nu går omkring och skryter öfver sitt felsteg som en enkel borgarflicka öfver en furstes ynnest

Då de nygifta Jonsons haft sitt första gräl, planterade de ett träd till åminnelse af den stora händelsen och för att komma ihåg att den ej skulle upprepas. Då fru Nilsson ~~fr~~ som varit gift ett par år fick höra talas om detta sade hon; ”En god idé! fortsätt, så få ni snart hel park.

- Tror professorn att Det är olyckligt att gifta sig på en fredag?

- Naturligtvis. Hvärföre skulle fredan vara ett undantag från alla de ofriga dagarna?

- Tanten; Da jag gick hem alldeles ensam från teatern i går kväll fick jag se en Karl

- O min gud hvad jag sprang.

Lilla Elsa: Fick tant tag i' en?

Lilla Karin – Hörnu mamma hur kan det komma sig?
Kisse är bara ett år och har fått fem ungar och jag som fem år påre sjätte har inte fått nån alls?

Då en charmant fru af en allvarlig man upplystes om att man och hustru äro ett, sade hon
”Ett? Det var konstigt – när min man och jag äro ensamma i sängkammaren kan folk tro att vi äro tjugo”

- Grefvinnan forebrår unga grefven da han från slottsgården kastar sten på förbigående, i främsta rummet framhållande hur horribelt plebeiskt ett sadant beteende är – Den unge ädlingen försvarar sig med att det inte var sten utan hastalort han använde som projektiler

- artisten: Håkansson, konstkritikern du vet, har fullständigt sablat ned min nya tafla
vännen: - Bry dig inte om hvadt den prissen säger. Han har inget eget omdöme – han bara pladdrar om hvad alla andra säga, som en papegoja (trösterikt!)

- Jaså, ni skall skiljas – har ni fått en advokat?
- nej, han är grosshandlare

- Passageraren på Grönköpingsbanan, ilsket;
”Hvarför faen har ni då en tidtabill?
- Stinsen, lugnt och artigt;
” for att vi skola kunna upplysa otåliga passagerare om hur mycket tågen äro försenade”

Det är ju själfva fanen all man inte under en hel månadstid ska kunna plocka ihop två sidor lagom dumma anekdoter: ur ett halft dussin tidningar, Forum inbegripen.

- det ar ej kommelfå att vara rolig i Sverige – se våra moderna författare.